

TARASSUT

ÇANAKKALE ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
EDEBİYAT SANAT KÜLTÜR DERGİSİ

SEN ŞİMDİ KİMİNÇÜN GELİRSİN, EY YAZ ?!

Gecenin beşinde açan seherle,
Güneşe göz kırpan menekşelerle.
Bir dünya sevinçle, daha nelerle,
Sen şimdi, kiminçün gelirsin, ey yaz ?!

Vadiyi dolduran beyaz sislerin,
Gelen haberi mi yeni hislerin?
Yeşil çimenlerde ayak izlerin,
Sen şimdi, kiminçün gelirsin, ey yaz ?!

Kaynatabilirsin kanımı kaynat,
Oynatabilirsin ruhumu oynat,
Anlatabilirsin bana da anlat;
Sen şimdi, kiminçün gelirsin, ey yaz ?!

Çıkan elden çıkar, evezi gelmir,
Evezi gelmezsin nefesi gelmir,
Nefesi gelmezsin hevesi gelmir,
Sen şimdi, kiminçün gelirsin, ey yaz ?!

İkiz kardeş idik bir süre sen, ben,
Gizli sırdaş idik bir sırra, sen, ben.
Hani gelişine tir tir esen ben,
Sen şimdi, kiminçün gelirsin, ey yaz ?!

Beni de dindiren diller var idi,
Bana da açılan güller var idi
Bene de geldiğin yıllar var idi...
Sen şimdi, kiminçün gelirsin, ey yaz ?!

Mehmet İSMAİL

VİRA BİSMİLLAH..

İnsanların ruhuna dokunan edebiyat, gün geldi bizim de ruhumuza dokundu. Bizler ise bu ilham ve sorumluluğu hissettiğimiz ilk andan itibaren kalemlerimizin işlemesinin gerekliliğinin bilincindeydik.

Karlı bir yolun en büyük zahmetini çeken en önde gidenlerdir. Bizler de şehrimizde, liseler genelinde ve okulumuzda da edebiyat adı altında çıkan ilk dergi olmanın zorluğunu hissettik elbette. Ancak yürüdüğümüz yolun yorgunu değiliz asla. Yola inananlardanız. İlk sayı ile beraber derginin bizler için bir mektep olduğunu, bu dergide çıkan her yazı için saatlerce uğraştığımızda ve her yeni günle beraber ilerleyen gelişimimizi fark ettiğimizde anladık.

Acısıyla tatlısıyla önünüze bir edebiyat sofrası çıkardık. Bu sofrada nice yazarların, şairlerin ve araştırmacıların besleneceğini umuyoruz.

Tarassut

SAYI
1
NİSAN / 19

“Bir adam az değil, milyon adam çok değil...”

Prof. Dr. Mehmet İSMAİL
ile söyleşi

İÇİNDEKİLER

Rasathane / Editör 2
Tarassut Tepe / Hüseyin ŞENGİL 3
Feryat / Şiir / Sermin EMRE 4
Nedir Hep Baharla Birlikte Gelen / İclal YILMAZ 5
Baharın Habercisi / Fatmanur BULAN 6
Nisan Yağmurları / Sermin EMRE 6
Yusuf Abi / Hikaye / Sinem ÖZTÜRK 7
Nisan / Şiir / Zeynep Rümeyza AYDIN 8
Beklenen Genç / Fatmanur BULAN 9
Cahit Zarifoğlu / Sermin EMRE 10
Varlığın Harabe Sarayına Gün Doğuranlara / İclal YILMAZ 11
Gölgelerin Eşiğinde / Şiir / Melike Sündüs CEYLAN 12
Bursa'da Bir Gün / Sevde SEZER 13
Mendil / Hikaye / H. Mahmut ERCEYLAN 14
Mehmet İsmail ile Röportaj / M. Sündüs CEYLAN-İclal YILMAZ 15
Leyl / İclal YILMAZ 19
Göge Bak Küçük / Şiir / Elif GÜNAY 19
Ab-ı Hayat / M. Sündüs CEYLAN 20
Gecenin Muhasebesi / Şiir / Sevde SEZER 20
Mazide Kalan Kelimeler / Z. Rümeyza AYDIN 21
İki kutuplu Dünya / Şiir / Z. Rümeyza AYDIN 21
Hatmi Ağacı / Elif GÜNAY 22
Şaka mı Bu / Fatmanur BULAN 22
Osmanlılarda Tekke Kültürü / Erkan ÖVÜÇ 23
Sanat Nedir? / Oruç Buğra KARAGÖZ 25
Fethin Doğuşu / Elif GÜNAY 26
Son Durak / Z. Rümeyza AYDIN 26
İnsana Dair / M. Sündüs CEYLAN 27
Anlıyorsun ki / Şiir / Defne Sila YAPRAK 28
Şiraze 29-30
Cenap Şahabettinden Tiryaki Sözler 31
Cemre / Şiir / Sermin EMRE 32

RASATHANE

“Yazmak, bir noktaya varmanın değil, en varılmaz noktayı sonsuz ve hudutsuz aramanın duasıdır.”

Sonsuzluğu aramanın yolunda kalemin sırrına müstak olanlardanız biz. Hayalleri olduğu kadar fikir ve ideal cephesini de mürekkeple renklendirenlerden. Hayatın merdiveninde basamakları okuyarak, çalışarak, üreterek çıkıyoruz tek tek. Her adımımızda aradığımız varılmaz noktanın sorumluluğunun bilincindeyiz. Çıktığımız basamakların ve yürüdüğümüz yolun yorgunu değiliz asla. Yola inananlardanız.

Edebiyat bize, tanımadığımız, hayatımızda hiç görmediğimiz kişilerin acısını duymayı öğretir. İşte bu yüzden bizler, yalnız maddi emeller için üniversite okumanın, alkış toplamak için makam sahibi olmanın ötesine geçmeye çalışanlardanız. Acısını duyduklarımızın, sevincini hissettiklerimizin ve cevabını aradıklarımızın ışığını ruhumuzun aynasından sayfalara aksettiriyoruz. Yolumuza “100 okumak, 10 düşünmek, 1 yazmak” düsturuyula çıktık. Attığımız acemice adımların ötesinde profesyonelce bildiğimiz bir şey var: Gelişmek. Bunun için ise okumak ve daha çok okumak.

Bugün okuduklarımız arasına bir okunacak da biz ekliyoruz. Böylelikle dergimizin haberini sizlerle, ilk okuyucularımızla, paylaşmış olduk.

“Bu devirde dergi okuyan öğrenci mi kaldı?” diyenlerin aksine dergilere ve bilhassa edebiyat dergilerine verdiğimiz önem, gayretimizin kaynağı oldu. Cemil Meriç dergileri “Hür tefekkürün kalesi” olarak tanınıyor. Bir edebiyat dergisi olarak dergimizin amaç ve içeriğine uygun nitelikteki tüm yazıları değerlendirerek, farklı görüş ve bakış açılarına her daim açık olduğumuzu belirtiyoruz.

Bu sayımızda Nisanın damla damla dökülerek can veren ve can bulan bereketini çiçek çiçek açarak hayatlarımıza renk nakşeden canlılığını ve yeniden doğuşun güzelliklerini paylaşacağız sizlerle.

Editör

Tarassut Tepe

Tarassut, **gözetlemektir**. Düşmana ve düşman ihtimaline karşı savunmada, tetikte ve hazırlıklı olmak ne yapacağını önceden bilmektir. Görmek için tepelerde olmak, yükseklerde yücelmektir.

Tarassut, **gözlemektir**. Hadiselerin olmuşuna ve olanına bakıp olacağını öngörmek ve seyrine müdahale etmek için...

Tarassut, **gözetmektir**. Mazlumun yanında olmak, masumu masun kılmaktır. Tarassut görmektir. Gördüğüne dikkatle bakmak, kin tutmadan unutmamaktır.

Tarassut **gözlemektir**. Görmezden gelmemek, farkına varmak, şuuruna ermek, ağâh olmaktır. İçten aydınlanıp dıştan aydınlatmaktır. Tarassut ölçmek, biçmek ve tartmaktır, neyin ne kadar ve ne zaman iyi, neyin ne kadar ve ne zaman kötü olduğunu idrak etmek üzere...

Tarassut **göze almaktır**. İnsafsız eleştirileri, doyumsuz beklentileri, uykusuz geceleri... Buna rağmen Tarassut, reaksiyoner değil aksiyoner olmak, edilgen değil etken, figüran değil oyun kurucu senarist olmaktır. Araştırmak, geliştirmek, taş taş üstüne koymak, ağlamaktan, şikâyet etmekten ve bahane aramaktan çok çözüm bulmak, çare olmaktır. Geçmiş geleceğe bağlayan İrfan zincirine halka

olmaktır. Tarassut bir nefestir, herkesin ahlayıp vahladığı bir vasatta ümit olmak, karanlığa mum yakmaktır. Korkmaktansa koşmayı, tembellikten dolayı paslanmaktansa çalışmaktan dolayı yıpranmayı tercih etmektir.

Tarassut **göze olmaktır**. Şifa; pınarların gözelerinden kaynar. Ruh ve mana oradan fişkirir. Çatlayan dudaklara ab-ı hayat, kanayan yaralara merhem, ağrıyan yüreklere ümit ve sevgi olur. Yani tarassut ilham etmek, ruh üflemek ve hayat vermektir. Fikrinde, eyleminde edepli olmak, ihsan boyutuyla hareket etmek, sözü güzel söylemek ve sözün en güzeline uymaktır. İlim, irfan ve ihsan rüzgârıyla şişirerek ufuklara yelken açmaktır.

Tarassut **tepe**, Okçular tepesidir. Terk etmek; davadan, idealden, görevden, değerden vazgeçmektir. Korumak; ruhu, kimliği, geçmişi ve geleceği bahusus büsbütün hayatı korumaktır. Tarassut bir oda dolusu Sa'd'a sahip olmak, Ali'yi, Mus'ab'ı, Genç Osman'ı keşfetmektir. Tarassuta varis olan, Asımların cevlangahına Nesibelerin er meydanına varis olmuştur. Sırtından değil göğsünden vurulmayı, yatarak değil ayakta ölmeyi tercih etmiştir.

Tarassut **kulesi**, fildişi kulesi hiç değildir. Yukarılardan, ötelere bakar evet ama asla tepeden bakmaz. "Sen git Rabbinle beraber mücadele et, biz gelmiyoruz" mantığına

sahip tuzu kurular gibi değil, "vallahi atını denize sür desen yine seninle beraberiz" şuuruyla hareket eder. Ribatlara liderler, muttakilere ise öncüler yetiştirme okuludur. Evet, tarassut murabıtlıktır. Bir saatlik hudut nöbetinin bir yıllık ibadete eşit olduğunun şuuruyla, milletin rahatı için rahatsız olmaya, güven içinde uyumaları için uykusuz kalmaya razı olmaktır.

Haksızlığa karşı sineye çekme acizliğini değil, isyan ahlaki geliştirebilme erdemini göstermektir. Duyarsız kalmamak, var olduğunu hissetmek ve hissettirmek, tarih yapmak ve tarih yazmak, ardından leke değil iz bırakabilmektir. Tankın egzozuzuna atlet tıkararak tehlikeyi bertaraf etme pratiğine ve uçağa kafa atma cesaretine sahip olmaktır. Dolayısıyla aslında tarassut var olmaktır.

Esen kahpe rüzgâra karşı esneyerek fakat eğilmeyerek, ayaklarının üzerinde dimdik durup, toprağına ve ruh köküne daha sıkı sarılmaktır. Tokat gibi nara, şamar gibi çığlık, dağ gibi güreleme, İsrail gibi sayhadır haksızlığa, hadsizliğe, cehalete ve nezaketsizliğe karşı.

Nihayet tarassut, Allah'ın dini aziz olsun diye, zulmü ve cehli eliyle düzeltebilmek ve daha güzel bir dünya bırakabilmek için Asımın nesline, tüm zamanını, müktesebatını ve çoluk çocuğunu ortaya koyarken, kendisini göreve, hizmete davet edip de zalimlerin karşısında lal kesilerek saf değiştiren dostlarına inat, Kербela Meydanını boş bırakmayan, kurbanların ve şehitlerin efendisi olabilmektir.

Behramlı'dan Saroz Körfezine doğru giderken Alçıtepe'den sonra Çam ağaçları içinde Saroz Körfezi'ne hâkim Tarassut (Gözetleme) Tepesi denilen bir yer vardır. Müttefiklerin Mısır'dan getirilen askerleri cepheye sürmek için üs olarak kullandıkları İmroz adasını ve düşman gemilerinin harekâtını gözetlemek amacıyla kullanılan bir tepedir bu. Üzerinde 1939 yılında yapılan küçük bir anıt da bulunan bu tepecikte görevleri başında şehit olan üç isimsiz askerin mezarı bulunmaktadır. Bu gün pek bilinmeyen ve ziyaret edilmeyen bir yerdir.

İşte Tarassut, ziyaretçi beklemeden, şaşaaadan uzak, sadece görevini yapmış olmanın huzuruyla mahşeri bekleyen mahviyet sahibi, isimsiz üç mezardan birine sahip olabilmektir.

Rasadınız mübarek olsun gençler !

FERYAD

Kudüs ve İslam'ın bütün çocuklarına
Çocuklar koşturmalı
Tahta merdivenlerde
Korkmadan endişelenmeden
Ve de düşmeden

Üzerlerine durmaksızın
Yağdırılmadan bombalar
Yaşamadan her an
Ölüm korkusunu

Artık çekmeli elini
O anlayızsız riyakâr
Uslanmaz arlanmaz
Katiyen utanmaz

Biliyorum o gün gelecek
Yeniden her şey canlanacak
Müjdelenecek kurtuluş
Yıllar sonra yüzü gülecek
Asrın çocuklarının

Sermin EMRE

Nedir Hep Baharla Birlikte Gelen?

Yeşeren ilk filizi gördüğümden bu yana bu sorunun cevabını arıyorum. Neden baharda ilk patlayan tomurcukla beraber yüreğimize de yayılıyor kır çiçeklerinin kokusu? Bunun cevabını hepimiz biliyoruz aslında: Büyük şehirlerin bitmeyen kavgalarının yorgunlarıyız çünkü. Artık yaşadığımız yerlerde kendimizi bulamıyoruz. Bu yüzden baharda açılan çiçeklerle yeniden can bulup, sonbaharda dökülen yapraklarla bir daha can veriyoruz. Toprağa karışıyoruz. Kendimize. Yoksa baharlar neden sevelsin?

İskender Pala bahardan bahsederken: "Dört mevsimin en güzeli; dört kitap içinde Kur'an gibi." diyor. Birçok kişiye göre tohumun çiçeğe durduğu bu dem en güzel mevsimdir. Bahar tabiatın en

eski şarkısıdır belki. İlk esintilerin bedenimize zuhur ettiği anlarda, ikinci kuşlarının kanatlarında gelir rahmet. Damla damla dökülür ufuklarımıza ve toprağa. Bir renkte gizlenmiş bin bir rengin sırrını çiçek çiçek can bularak anlatır. İstense mecazlarından bir medeniyet dili çıkartılabilecek olan toprak, en çok bu mevsimde sergiler manalarını.

Bahar, döküldüğü dudaklarda ve başka çağlarda bürünür farklı suretlere. İlk-bahar, evvel-bahar, nev-bahar; mevsim-i gül, fasl-ı gül... Farklı deyişlerinin içinde farklı duygular da taşıyor bahar. Bir

çocuğun dilinde neşeli ahenklere bürünmüş buluyoruz kimi zaman onu. Kimi zaman yalnız bir kadının hayat umudu oluyor. Parlayan güneşle tazeleniyor nazenin dudaklarda tebessümler. Ancak bahar herkese eşit gelmiyor. Her evin kapısını çalıyor ancak kimi kapılar yüzüne kapanıyor. Bahar kapının dışında kalıyor. Bu kapıyı açmayanlar mevsim geçişlerinden, depresyondan şikayet ediyor. Baharın gelişle birlikte depresyon artıyormuş. Bunun sebebi nedir?

Bence bunun nedeni baharın etrafımızdaki dünyaya, ağaçlara, çiçeklere, havaya, suya gelmesi ama ruhumuza bir türlü gelmemesi. Depresyon, baharsız ruhlara sığar ancak.

İnsan, sıcaklığın değişmesinde, havanın kararmasında, mevsimlerin geçişinde hep bir mutsuzluk görürse nasıl manasıyla yaşayabilir bu hayatı? Yaşamak için yalnızca bir günümüz var. Ve biz o günden de oluyoruz. Baharsız ruhlar, bir nergis nazeninliğiyle önümüze serilen mevsimi göremiyor. Şehrin sokaklarını çağların çarkında paslanmaya mahkum etmişiz. Gri duvarların arasında açan papatya hiç ilğimizi çekmiyor. Onda, güzelliğin yalnızlık sırrını göremiyoruz.

Biz ne ara çiçeklerin dilini unutan nesiller olduk?

BAHARIN HABERCİSİ

Dört farklı manaya gelen cemre bizler için ayrı ayrı anlamlar ifade eder. İlk akla geldiği hali ise çoğu zaman bahar aylarının, sıcaklığın habercisi oluşudur. Buz tutan suların çözüneceğini, kışın karda yemek bulamayan kuşların karnının doğacağını, havanın, suyun, toprağın ısınacağını, ağaçların çiçek açacağını müjdelere bize. Nasıl ki mutlu bir haber geldiğinde içimizdeki yaralar, acılar, kederler yok olup temizlenir ise cemrenin düşmesi de bize kışın getirdiği zorlukların, yaraların gideceğini haber verir. Kışın başlamasıyla gökyüzünü kapatan bulutların, deli deli esen rüzgarların yerini; cemrenin düşmesi ile toprağın üstünü kaplayan çimenler, dallardan sarkan meyveler, bizi mest eden güllerin kokusu, etrafa gülümseyerek bakan bir sürü insan alır...

Sadece yeryüzünün değil, kalplerimizin de cemreye ihtiyacı var. Cemre yüreğimize düşsün ki içimizde yer edinmiş acıları, kederleri, üzüntüleri bahara çevirsin. Kışın emanet kalan hataların yerini bahar telafi etsin. İçimizde akan gözyaşlarımız bir çiçeğin büyümesine yardım etsin. Yüreğimizdeki kurumuş o susuz kalan toprağı Nisan yağmurları alevlendirsün. Yaz geceleri gökyüzünde parlayan binlerce yıldız bize doğru yolu gösterecek. Sürekli etrafa zarar veren o hırçın rüzgarlar kalplerimizdeki kını, nefreti, kötülüğü alıp götürsün. Cemrenin düşmesiyle sadece doğa değil, kalplerimiz de ısınacak.

NİSAN YAĞMURLARI

Mevsim geçişleri bazen insanın yüreğine ağır gelir. İşte o zaman Hızır gibi yetişir nisan yağmurları. Yağar yağar insanın ruhuna işler. Her şey canlanır şifalı suyla. Ağaçların yaprakları daha bir yeşil, bitkilerin kökleri daha bir sağlamdır. Toprak sevgilisine kavuşmanın sevinciyle ortaya çıkarır has rengini. Etrafınıza bakın mutluluk hakimdir dört bir tarafa.

Dört dönen keleklerin, yemyeşil çimenlerin, eşsiz sesleriyle öten kuşların ortaya çıkma vaktidir artık. İşte tüm bu güzellikleri hissetmeli insan. Derdinin devasının farkına varmalı. Başını gökyüzüne çevirip yüzüne gelen yağmur damlalarıyla ferahlatmalı kalbini. Her bir damla tükenen sabrı olmalı. Yıkılan hayaller yeniden kurulmalı. Kırılan gönüller alınmalı. Her zerresiyle hazır olmalı önüne çıkacak fırsatlara, yeniliklere. Devam eden kainat işleyişi umudu olmalı. Dersler çıkarmalı ağaçtan kuştan topraktan ve her şeyden. Sığındığı bahanelerin hüsrana sürükleyeceğini bilmeli. Kaçtığı her şeyin kendisini kovalayacağını farkında olmalı. Bazı şeyler sadece ufacık fakat büyük neticelere yol açacak vesileler.

Nisan yağmurları da bu vesilelerden biri belki. Eşsizliğiyle, bütün kıymetiyle her sene yeryüzüne vazifesi gereği ulaşıyor ve deva oluyor tüm evrene. Önemli olan güzel olan, özel olan her şeyi fark etmek. Asıl olan insan merkezli, deva merkezli şu dünyada hakkıyla yaşam sürdürebilmek. Bu o kadar kolay ki aslında. Hatta gözümüzün önünde. Bunu fark edemeyişimizin sebebi ise yerine koyduğumuz heva heveslerimiz, kör eden hırslarımız, ihtiraslarımız. En önemlisi de yine kendi yolumuza kendi kendimizi engel olarak koyuşumuz. Bunu nereye kadar devam ettireceğiz bilmiyorum lakin bildiğim tek şey hakikatin ta kendisi olduğumuz gerçeğidir. Bu hakikati herkesin fark etmesi, hayatını doğru olarak yönlendirmesi, yeni ufuklara kapı aralaması benim yegâne dileğimdir.

Bir gün mutlaka gerçekleşeceğini umduğum...

YUSUF ABİ

Kardeşimle birlikte yan yana yürüyerek eve gidiyorduk. Bir karartı sanki bizi takip ediyordu. Tempomuzu değiştirmeden ilerliyorduk. Kardeşim bir müddet sonra yüzümde ki tuhaf ve endişeli ibareyi fark etmiş olacak ki ne olduğunu sordu. Yavaş yavaş yürürken ona birinin bizi takip ettiğini söyledim. Asaf:

-Kaçalım, diye bağırarak koşmaya başlayınca arkamızda kıpırdayıp duran karartı önümüze dikildi, bu karartı karakaş kara göz, siyah saçlı, beyaz tenli, boylu poslu, elindeki işlemeli ahşap bastonu ve üstüne oturan ceketiyle usulca yanımıza yaklaşırken yüzüne yerleştirdiği o tatlı tebessüm ile nazik bir adama benziyordu. (Niye korkmuştuk anlayamadım doğrusu.)

-Kimden kaçacaksınız? Kim sizi rahatsız eder?

Afallamış bir şekilde:

- H i i i ç , d e m e y i başaramıştım. Adam, yüzünde mahzun bir ifade ile
-Korkuttum sizi değil mi? Özür dilerim.

Bir an için ne diyeceğimi bilemedim.

-Yok, biz dün burada bir köpek görmüştük de, o gelmeden kaçalım demiştik yoksa...

-Abla hani bizi biri takip ediyor demiştin, kaçacaktık. Sonra bizi takip edenin bu ağabey olduğunu anladık.

-Asaf! Siz kardeşimin kusuruna bakmayın, küçük işte.

-Ben küçük değilim bir kere.

Bize bakan adamın gözleri dolmuştu, sesi titriyordu.

-Özür dilerim! Sizi kızım ve oğluma öyle çok benzetmiştim ki izleyesim geldi.

Adamın yanağına bir damla yaş düştü gözlerinden. Elinin tersiyle gözyaşını sildi.

-İsimlerinizi lütfeder misiniz?

-Ben Aliye, kardeşim Asaf. Sizin isminiz nedir?

-Benim adım da Fatih. Şuradaki küçük evde yaşıyorum. Siz, kaybolmadınız değil mi?

-Hayır, kaybolmadık.

-Neyse, kalın sağlıcakla! Ha bu arada yolunuz düşerse misafirimsiniz!

Adam evine doğru giderken cebinden bir şey düştü. Bu bir kâğıttı.

-Fatih Abi! Fatih Abi!

Seslendik ama duymadı. Ne yazıyordu içinde çok merak etmiştim doğrusu. Her ne kadar açmamamız gerekse de merakımıza yenik düşüp kâğıdı açtık.

Okumaya başladık.

"Bugün durmaksızın çalan telefonlarıma itimat etmeden hızlı hızlı yürüyerek hastaneye girdim. İki ameliyata girmem gerekiyordu, gireceğim bu iki ameliyattaki küçük bir çocuğunun durumunun ağır olduğunu söylediler. Erkek olan çocuk ise iyi durumdaydı ama bacağındaki kırıktan dolayı onu da ameliyat etmek durumundaydım, kırık fazla derindi. Şansa bak ki hastanede nöbetçi doktordan başka kimse yoktu. Eldivenleri taktım, önlüğümü giydim. Ameliyathaneye girdiğimde ameliyat masasının üzerinde yatan o güzel kız, saçlarına dokunmaya kıyamadığım kızım. Ben yanlış görüyordum değil mi? Nasıl bu hale geldiğini sordum. Kardeşiyle el ele yoldan karşıya geçerken bir arabanın onlara çarptığını söylediler.

Demek ki ameliyat edeceğim erkek çocuğu da oğlumdu. Her ne kadar bu sızıyla kalbim bin parçaya bölünse de bu iki ameliyatı da yapmalıydım. Ameliyata başlamıştım. Bir yandan soğukkanlı olmaya çalışıyor, bir yandan da gözlerimden akan yaşlara mâni olamıyordum. En sonunda titreyen yüreğime rağmen ameliyat başarıyla sonuçlanmıştı. Fakat daha bitmemişti, oğlumun da ameliyatına girecektim. Evet, belki kızımın ameliyatı başarılı geçmişti. Peki, oğlumun da ameliyatı Başarılı geçecek miydi? Bismillah deyip başladım bu ameliyata da. Yusuf az yara almasına rağmen derin bir şekilde kırık olan bacağı daha da kırılmıştı. Daha kötüsü bacağından fırlı fırlı akan kanlardı. Nöbetçi doktoru da çağırılmışlardı lakin küçük bedeni bu yaraya fazla dayanamamıştı.

-Oğlum, oğlum, Yusuf'um! Kurtaramadım seni, affet beni n'olur! İçim yanarken biriciğim Yeliz'in yanına gitmeliydim, ameliyattan yeni çıkmıştı ne de olsa. Ama kardeşini öldüğünü söyleyemezdim. Bunu kaldıramazdı. Usulca açtım kapıyı, uyanıktı ve onu gördüğüme o kadar çok sevinmiştim ki.

İçime çektim kokusunu beki iyi gelir diyerek. Yine de Yusuf'umun yerini tutamazdı, tutmuyordu.

-Babacığım!

-İyi misin kızım?

-Evet, peki ya Yusuf o nasıl?

Kendimi tutamadım, yalnızca kızıma sarılıp ağladım, ağladım, ağladım.

-Baba. Yusuf?

Cılız vücudu göğsüme, başı omzuma ağırlığını iyice vererek yaslandı. Yüzünü görebilmek için omuzlarından tuttum. Bayılmıştı galiba ama yok nabızı ve soluğu yok. Bir anda gözlerim Yeliz'den, kana bulanmış ellerime sonra da ellerimin bulandığı kanın geldiği yere ilişti. Yeliz'in dikişleri açılmış, kan kaybediyordu. Doktorlar müdahale ettiler, acilen ameliyata alındı. Bekledim, saatlerce, zaman ucu görünmeyen bir tünel gibiydi. Doktor boynu bükük dışarı çıktı, bu çıkışı biliyordum. Yazının devamı okunmuyordu, kâğıdın devamı ıslanıp kurumuş gibiydi zaten kâğıdın belirli yerlerinde damla izleri vardı.”

NİSAN

Nisan ve sen,
Sen ve şehir
Ve sana dair her şey içimdeki
Ağacın gölgesine düşmüş insan taneleri,
Dışarıda ki yağmur ve içeride ki bitki,
Pembe kiraz çiçeklerinin haldeki etkisi,
Güneşin içimin karanlığına doğması,
Yeşille mavinin sonunda kavuşması
Nisan ve ben,
Ben ve yağmur,
Ve bana dair her şey içindeki,
Sabırlı tohumun çatlaması,
Babamın tebessümü,
Çocukların çığlıkları,
Zihnimdeki fırtına ve balkondaki çiçekler
Nisan ve biz,
Biz ve nisan,
Ve nisana dair her şey içimizdeki,
Yüreğimi söndüren tatlı yağmur,
Arının ağzıma çaldığı bal,
Kuş sesleri ve hafif rüzgar,
Sahildeki lodos ve tatlı kumsal
Nisan ve nisan,
Ve nisana dair her şey içimizdeki...

Zeynep Rumeysa AYDIN

BEKLENEN GENÇ

Bebektik daha. Gözlerimizi ilk açtığımızda bilmediğimiz, daha önce hiç görmediğimiz bir dünyayı anlamaya çalıştık. Büyüdükçe daha çok anlıyoruz sandık. Oysaki biliyoruz demekle bilmediğimizin farkına geç vardık. Yorulduk bu dünyayı anlamaya çalışırken. Belki de ilk gözyaşlarımızı bir heba uğruna akıttık. Ama yeniydik işte. Her şeyi, herkesi kendimiz gibi iyi niyetli ve masum sandık. İlk önce anne babamızdan öğrendik iyiyi ve doğruyu. Onları her zaman örnek almaya çalıştık. Onlar ne yapıyorsa biz de aynısını yaptık. Dini onlarla öğrendik. Hatta ilk namazlarımızı anne ve babamızın yanında kıldık. Gecenin ayazında sahura kalktıklarında merakımıza yenik düşüp biz de oruç tutmak istedik. Tanımak istedik dinimizi. En güzeli de bayramda el öpüp şeker veya para toplamaktı bize göre. Sonra biraz daha büyüdük. Kocaman insan olduk tabi. İlkokul birinci sınıf...Yeni ayakkabılarımızı, çantamızı, okul kıyafetlerimizi heyecanla giyerek gittik. Aslında bizim için okul ev dışındaki yeni hayatımızdı. Yeni bir bakış açısı, farklı insanlar ve değişik bir ortam... İçimizde hafif bir korku varken biraz da heyecanla atardı kalbimiz. Daha sonra ikinci yuvamız oldu okul bizim için, sevsek de sevmesek de.

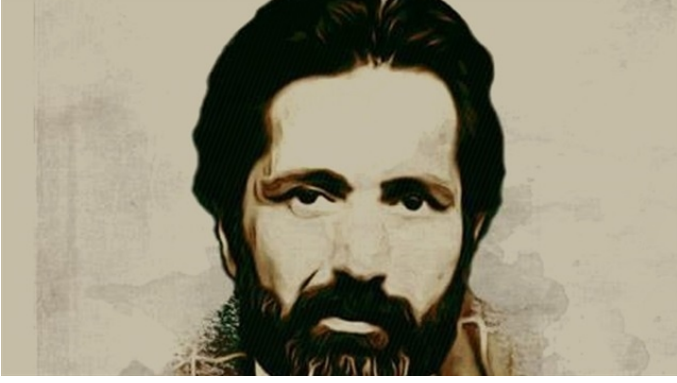
Yeni birçok şey öğrendim kaç yıllık okul hayatımda. Tarihi öğrendim mesela. İmam Hatip ruhunun ne kadar apayrı bir şey olduğunu. Topraklarımı, yurdumu, vatanımı, dinimi biraz daha ayrıntılı öğrendim. İmam Hatip'i ayrıcalıklı kılan yönünden biraz daha faydalanabildim. Sonra öğrendim ki bu topraklar bana Fatih'in, Yavuz Sultan Selim'in, Kılıç Arslan'ın ve daha

nice kahramanın emanetiymiş. Her karış toprağı tarih kokan yurdum bizim gibi gençlere emanetmiş. Bu dağlar, bu taşlar, bu topraklar bana Allah'ın emanetiymiş. Üstümüzde dalgalanan al sancağımız, her vakit caminin minaresinden yükselen ezanın sesi, vatanımı süsleyen gök kubbeli camiler içimizde taşıdığımız değerleri süslemiş kalplerimizde. Sonra öğrendim ki içimizde ki yara kapanmayacak kadar büyük imiş. Müslümanlar bir tarafta acı çekerken bütün dünya yapılan bu katliamlara sessiz kalmış. Bedenimiz burada ruhumuz Suriye, Kudüs gibi Müslüman topraklarında can çekişirken bir tekmede dost bildiklerimizden yemişiz. İçimiz kan ağlarken bazıları bu duruma sevinip durmuş. Afrika açlıktan ölüirken dünyada her gün israf bir o kadar artmış. Teknoloji her gün gelişirken bazı değerlerimiz, uğruna savaştığımız inançlarımız sonbaharda yere düşen bir yaprak gibi teker teker düşmüş bedenlerimizden. Kalplerimizin içindeki iyiliğin yerini zamanla kötülük almış. İçimizdeki savaşa bir kez daha mağlup düşmüşüz.

Sonra öğrendim ki aslında en önemli savaşı kendi içimizde verirmişiz biz: Nefsimizle. Her gün durmaksızın artan isteklerimizle, hep günlük hayatta kolayca kaçma arzularımızla...Ne kadar yasak olduğunu bilesek de harama bakma, el uzatma gibi günahlara ve davranışlara karşı bütün hayatımız boyunca direniriz. Nefsimizi bizden ve Allah' tan başka gören, duyan var mı? O halde niçin duruyoruz? Niçin hala nefsimize yenik düşüyoruz? Niçin hala yapılan bu zulümlere ve haksızlıklara karşı sessiz kalıyoruz? Doğruları ve hakkı söylemek yerine neden hala amaçsız arayışlar içerisindeyiz? Bu hayattaki arayışımız bizi doğru yola çıkarmayacaksa neden çaba sarf ediyoruz?

Bu dünyanın, Müslümanların, zulüm görenlerin, ülkemizin ve en önemlisi insanlığın gençlere -temiz gençlere- bu denli ihtiyacı varken neden ilk adımı biz atmıyoruz? Niçin Hakk yolunda verilen bir emeğin de bizim olmasını istemiyoruz? Bizim gibi gençlere ihtiyaç varken neden hala televizyon karşındayız? O, ne mübarek bir gençtir! Hak yolunda savaşan. O, ne mübarek bir gençtir! Hayatını bu davaya adayan. Haydi arkadaşlar. Hep birlikte kalkalım ayağa. Bir elin parmakları gibi kenetlenelim birbirimize. Bırakmayalım. Gelecek nesile bir eser de biz bırakalım.

A Cahit ZARİFOĞLU

Bir adam görüyorum karşımda. Etten kemikten değil. Başka bir şey, çözümlenemiyorum. Fakat dimdik tıpkı bir dağ gibi. Asla eğilip bükülmeyecek sözünü büyük dikkatle ve zarifliğiyle söyleyecek. Esasında keskin sözleri anlayabilene adeta bir bıçak niteliğinde. Sadece arsız kesen... Tek davası var Allah. Sevdalı Allah'a, Resulüne, bütün Müslümanlara. Derdi var ki ah ne dert. Yıllardır ümmetin kanayan yarası Kudüs. Afrika'da hırslar uğruna ölümle tanışan çocuklar. Bir ses yükseliyor Afganistan Çağırıtısı. Ardi arkası kesilmeyen lakin içten içe gelen.

Kendisini anlatıyor kısaca ACZ. Hakikaten şairane hakikaten benzersiz. Tek eğilişi asıl yaratıcıya hem de geciktirmeden. Çekilin yoldan camianın artisti geliyor. Her zamanki sessizliği bir buz dağı gibi. Etrafında kimse yokmuşçasına zaman durmuşçasına dalıyor kağıtlara, kitaplara. Yanına gelen arkadaşıyla sohbetine şahit oluyorum. Dilsiz, dudaksız, kelimesiz fakat gönülden gönle sükunetle. Canla başla elinden gelenin fazlasıyla gayesi için ter döküyor. Yeni ufukları sabırla aydınlatıyor gelecek nesillere. Kıymetli gönlünden dökülen her harf. Yazdığı kağıt tuttuğu kalem en önemlisi de şiiri. Benzersiz, kimisine göre de anlaşılmaz. Anlayamadığım fikirler bunlar. Yine kendi lisanınca cevabı bir o kadar isabetli Uyanıklım Şair. O kadar değerli ki dostları, kendisi gibi Allah'a sevdalı Yedi Güzel Adam. Bazen bir şey çöküveriyor gönlüne: Anılar Defterinde Gül Yaprağı.

Hissediyorum artık yavaş yavaş vakit geliyor. Kavuşulacak sevdalı olana. Hayat boyunca vazgeçilmeyen, uğruna her şey yapılan. Hiç usanmadan dağılmadan hatta özenmeden Kaf Dağı'nda geçirilen ömür son buluyor. Arkasında kırgın gönül bırakmadan, sayısız şiirle, sevdalı gençlikle gidiyor asıl ebedi aleme. Son saatler artık. Dudağından yine her zamanki gibi artist bir cümle dökülüyor. "Erdem, kırlarda çiçekler artık bensiz açacak." Doğru vesselem. Fakat bir farkla, eskisi gibi değil hafif bir buruklukla.

Kuşkusuz ki bu adam bir dağdı, ulaşılmazdı lakin herkes bilir ki binlerce gence rehber oldu, abi oldu, yeri geldi baba oldu. Hâlâ dudaklarda dolayan şiirleri, kırılmış yüreklere ilaçtır. Aşkla yanan gönüller coştukça coşar, harlandıkça harlanır ki fırsat verilmesin Olympos çocuklarına. Haydi devam kaldığımız yerden yeniden. Sakin ha unutmayın bu evrenin bir zamanlar Zarif bir adamın yaşamını sürdürdüğü yer olduğunu.

Eserleri

Şiir

İşaret Çocukları (1967) Yedi Güzel Adam (1973)
Menziller (1977) Korku ve Yakarış (1986)
Gülücük (1989) Ağaç Okul (1990)

Günlük

Yaşamak (1980) Masal ve Romanlar İns (1974)
Serçekuş (1983) Ağaçkakanlar (1983) Katıraslan
(1983) Yürek Dede ile Padişah (1984) Savaş
Ritmeleri (1985) Motorlu Kuş (1987)

Tiyatro

Sütçü İmam (1987)

Denemeler

Bir Değirmendir Bu Dünya (1987) Zengin
Hayaller

Varlığın Harabe Sarayına Gün Doğuranlara...

Yıldızlar, başka bir kıyıda doğmak için batarmış. Bak battığın kıyının ardından tam yüz yıl geçti. Şimdi o kıyıda, zamanın dalga dalga vurduğu kıyıda ben varım. O kıyıdan yazıyorum bunları. Yüreklere kurban, hayatların destan olduğu güne göndermek üzere...

Dünyada sönen gözünün ferinin, semada yanmasının üzerinden yüz yıl geçti. Yüz yıl geçti ama silinmedi ayak izin bu topraklardan. Hâlâ ne zaman denize baksam akislerle kenetlenmiş dalgalarda senin nurunu görürüm. Ne zaman kar yağsa sen düşersin hatırıma. Çok mu üşüdün? Yokluğun kanatları sarmadı mı bedenini? Şimdi ben kalın giysilerimin içinden nasıl anlayabilirim ki seni? Çektiğin acıların gölgesi, buğulanan gözlerimde kenetleniyor. Seni düşünüyorum... Yaşadıklarını, yaşayamadıklarını düşünüyorum. Soğuktan titreyen bedenini, vatan aşkıyla, Allah aşkıyla yanan yüreğini düşünüyorum. Eve dönüp göremediğin sevgilini; ve ötelere, daha ötelere kanatlan sevgini düşünüyorum. Düşünüyorum ve hüzün mevsim oluyor bana.

Ya sen ne düşündün? Aşkın serhatlerinde deli akıncılar gibi Sevgili 'ye yakın ve kendine uzak kalmışken. O gün, düşen her bomba bedenleri de vatan toprağını da parçalıyordu. Ama parçalanmıyordu senin inancın. Çünkü zafer, kendini galip kabul edenindi, mağlup olacağından korkanın değil! Korkmadın tek bir an dahi. Kedinin pençesinde fare gibi değil, vatan uğruna tek çare gibi atıldın ebediyetin kucağına. Yalnız düşmanla değil. Açlıkla, soğukla, hasretle savaştın o gün. Söylesene nasıl düğümledin gece kadar hazin sıla hasretini yüreğine! O gün bomba sesleriyle

tükendi sabahın alınıdaki siyahlık. Bugünse hâlâ senin şehadetinin aydınlığında yaşıyoruz.

İlk adım... Samsun'a atılan tek bir adım, Anadolu'da yankılandı tekbir tekbir. Millî Mücadele'nin Atatürk tarafından dile gelen hikâyesinin ilk cümlesi "1919 senesinin Mayısının 19 uncu günü Samsun'a çıktım." İle başladı. O gün başlayan bir mücadeleydi, biten ise işgal! O ilk adımın zuhuru, milletimizin tarihine, çağımızın akışına yön verdi. O adımla şahlandı Anadolu ruhu. "O ruh ki bizim kimliğimizdir. O ruh, bir olanda birleşmenin adıdır. Var oluş şartımızdır." Kara bulutları dağıtan ve toprağımızın üzerinde bir güneş gibi devletimi yeniden doğurandır. İşte o ruh bizi bugün yaşatandır!

Tam bir asır önce doğurduğun inancı bugün hâlâ yaşıyoruz. Düşman bugün de silahlarla, uçaklarla geliyor üzerimize. Bugün de ülkemizin kıyılarında yıldızlar batıyor tek tek. Şimdi batan her yıldızın hasretini türkülere yüklüyoruz, şiirlerle avunuyoruz. Sakın unutuldum sanma, sakın kederlenme. Dinin için, vatanın için, devletin için bayrağa karışan al kanın enginlerde dalgalanıyor hür ve asil.

Yüz yıl sonra yeşerecek tohumlar için sakladın suyu. Mermer beyazında ayetlere teslim ettin ruhunu. Bombalarla uyanıp, varlığın harabe sarayına günü doğuran sendin. Bense bugün al bayrağın dalgalandığı enginlerde hasret dolu şiirler yazıyorum hatırıma. Söylesene kaç şiir boyu andım kahramanlıklarını. Bana bıraktığın vatan toprağına sahip çıkabilmek için durmadan, yorulmadan çalıştım. Senin gözüne cephede uyku girmezdi. Benim de gecelerim devletimin uğruna çalışmakla, düşünmekle, üretmekle geçiyor. Senden öğreniyorum nasıl layık olunur bu topraklara.

Senin şehadetinin karşısında benim yaptıklarım öyle küçük kalıyor ki. Ama bunları söylemek sana vefa borcumdur. Şimdi bu yazdıklarımı, battığın bu kıyıdan sana gönderiyorum. Ve Allah'a dua ediyorum mektubumu yeniden doğduğun o kıyıya ulaştırması için.

Yıldızlar, başka bir kıyıda doğmak için batarlar,
Ve şehitler daima nur içinde yatarlar!

Bu yazı, Gençlik ve Spor Bakanlığının düzenlediği "Gençlerden Ecdada Mektup" Yarışmasında 13-17 yaş kategorisinde Türkiye Birincisi olmuştur.

GÖLGELERİN EŞİĞİNDE

Su akar, ateş yakar
Uludağ'daki tilkiler kurnazdır.
Alptekiler de, aslan heybetli Asya'daki de
Afrika'daki de.
İpek böceği çirkindir.
Mahmur baharda durur,
İnce yaprakların kenarlarında şişmanlarlar.
Sıvı dışarıda katılaştır.
İplik olur, etrafına sarar, koza oluşur.
Hayvan ölürse suya koyar, ip olur.
Ameliyatta da ölmezse şayet deler,
Rengarenk kelebek olur.
Nisan yağmurları ilmek ilmek gösterirken heybetini
Ruhun ormanlarında
Dört nala koşan gezgin dağlar,
Kucak açar maviliğin yalnızlığına.
Artık daha iri doğuyor gündüzlerim.
Heyhat, hatırla!
Bu yürek güneşe ateş vermişti.
Bu yürek yol kenarında duran
Toprak anamızın koyu yeşil saçlarını,
Gözyaşlarıyla sulamıştı.
Bu yürek göğün eşğine yığılmış
uzak fırtına bulutlarına güneş giydiren yürek değil mi?
Delî rüzgârların elindeki tozu süpüren yürek.
Kırpık ile arasındaki paslı tren rayların kaldıran yürek.
Gagalarında son bir tebessüm kalan buzdağı yolcusu martıları,
Kafdağı yoluna çeviren yürek
Yılanı, timsahı sevmeyenin
Kanarya aşkına inanmayan yürek.
İşte bu yürek, uçurtmanın ucundaki meşale,
Özgürlüğün elleri, emeğin dalları.
Bu yürek, evren kovanın arıları.
Ardında gökyüzü, kardeşçe mavi..

BURSA'DA BİR GÜN

Tarihin yaşadığı, zamanın tek bir an, gün, saat, mevsim olduğu yerdeyim. Bursa'nın sokaklarında yavaş yavaş yürüyorum. Sisli dağın yamacına yaslanan şehrin melodisi kulağımda, burnumda erguvan kokusu. Bursa'da yürürken sanki eski bir kitabın sayfalarını çeviriyorum. Çevirdikçe büyülüyor, bir o kadar hayran kalıyorum.

Karşımda tüm heybetiyle Ulu Camii duruyor. Minarelerinden yükselen ezan sesleri ile etrafındaki güvercinlerin kanat çırpışı mavi göğe karışıyor. Sessizce ilerliyorum bu manzaraya doğru. Bazı insanlar şadırvandan akan billur su ile muhabbet için sırada bekliyor.

Kimileri bu görkemli Camiyi fotoğraf karesine hapsederken kimileri ise gördüğünü ruhuna gizlemekle yetiniyor. Camiye daha ilk adımımı attığımda sanki asırlar öncesinde dolaşmaya başlıyorum. Ortada duran havuzun içindeki su, sanki inzivaya çekilmiş huzur dolu bir sesle akıyor. Duvara değil de her biri kalbimize işlenmiş, benliğimizdeki kültürü yansıtarak, simetrik bir şekilde yazılmış hat sanatı ve yirmi kubbesi ile ihtişamını mukayese edilemeyecek kadar emsalsiz kılıyor. Ulu Camii'nin heybetli kapsından çıkıyorum. Sanki bir yarım içeride kalmış gibi eksiliyorum. İhtiyatla basıyorum merdivenlere. Dik yokuşlardan yürümeye devam ediyorum. Türbenin içinden yılların yorgunluğunu taşıyan bir fısıltı yükseliyor. Osman Gazi'nin "Oğul beni Gümüşlü Kümbete gömün" diyen sesini duyuyorum. Hemen yan tarafta Orhan Gazi'nin fetih heyecanını hissediyorum. Babasına verdiği sözün sevincini paylaşıyorum. Bu şehriyarın tepesinde bulutla güneşe arkadaşlık edip Bursa'yı izliyorum. Şimdinin içindeki geçmişi ayıklıyorum. Gönlümün kapılarını birer birer bu şehre açıyorum. Yeşil Türbe'yi ziyaret ediyorum. Burada çinilere sinmiş Kur'an'ı dinliyorum. Yeşil ile mavinin arasındaki teslimiyete ruhumu saklıyorum. Uzun gövdeli ağaçların arasından camiye doğru ilerliyorum. Bembeyaz papatyalar karşılıyor misafirlerini. Gözlerimle onları takip ediyorum. Yavaşça başımı yukarı doğru kaldırıyorum. Caminin penceresindeki motiflere birer birer dokunuyorum. Tarihin tozları elime karışıyor. Geçmişe doğru bir yolculuğa çıkıyorum. Nilüfer'e gidiyorum. Aynı Nilüfer gibi hayallere dalıyorum. Küçük şirin evlerin arasında dar sokaklarda dolaniyorum. Evler soğuktan korunmak istercesine birbirine sarılmış. Onları tek tek selamlıyorum. Bir kuş misali kanatlanıp gökyüzünde hudutsuzca uçuyorum. Sonra konup yaşlı bir ağaca Bursa'yı bir de ondan dinliyorum. Dallarını büken bu çınar birçok şeye şahit olmuş. Artık şehrin maneviyatını taşıyamıyormuş. Aynı bir derttaş gibi kulağıma böyle fısıldadı.

İnce ince yağmur yağıyor. İnsanlar ıslanmamak için koşuşturmaya başladılar bile. Benim ise içimden daha da yavaş yürümek geliyor. Bursa'nın yağmuruyla arınmak, tarih kokmak için. Son zamanımı da bereketin altında yürüyerek geçiriyorum. Hiç gitmek istemediğim bu şehirden güneşin kızıl batışı altında ayrılıyorum.

Bir kış günü, soğuktan nar kırmızısı olmuş burnunu çekip duruyordu. Yanından geçen her insana "peçete ister misiniz" demeye yorulmuş ağzını artık açamıyordu. Caddenin karşısında top oynayan çocuklara bakıp derin derin iç çekti. Onlar ile oynamak isterdi ama evde onun getireceği ekmeğin parasını bekleyen annesi ve hasta abisi vardı. Bu onun göreviydi. Gözünü çocuklardan alıp yoldan geçen insanlara "peçete ister misiniz? Diye sormaya devam etti. Uzaktan dikkatini çeken bir adam ona doğru geliyordu. Kırk, elli yaşlarında vardı. Beresinden sarkan hafif beyazlaşmış saçı ve burnunun yanındaki beni ile biraz korkutucu bir tipti.

Adam yanına gelip oturdu ve elini uzattı "merhaba genç" dedi. Çocuk çekinmişti, çekinmişti çünkü bu zamana kadar insanlar ona sadece para vermek için elini uzatırdı. Kimdi bu adam? Ayıp olmasın diye karşılık verdi "Merhaba abi" Adam çocuğun soğuktan kızarmış elini görünce derin bir iç çekti. "Merak ediyorum da bu soğukta burada neden peçete satıyorsun?" dedi. Çocuk ilk başta anlatmak istememişti ama anlatsa ne olurdu ki? "Abi benim adım Levent. Yedi yıl önce babam annemi ve bizi evden attı. Annem ne olursa olsun yılmadı çalıştı, çabaladı ama down sendromlu abime daha iyi bakabilmek için işinden ayrıldı. Şimdi ise sadece hasta baktığı için aldığı maaş ile koskoca bir evi geçindirmeye çalışıyor. Çalışıyorum çünkü bu benim görevim. Babam bizi bırakmış olsa da ben onları asla yüzüstü bırakmayacağım." dedi ve yanağına masumca dökülen gözyaşlarını silerken ekledi: "Evet şu karşıda ki çocuklar gibi top oynamak, gezmek isterdim ama nasip değilmiş be abi" gözyaşları ve fıçkırıkları sözlerini tamamlamasına izin vermiyordu." Adamcağız biraz da olsa fıçkırıklarını dindirmek istercesine "Levent ne kadar güzel bir isim. Seni dinlerken açıklığı kendimden utandım çünkü düşündüm ki "ben ailem için ne yaptım?"

Üniversite için yurtdışına çıktım ailem okumam onlar gibi olmamam için çok uğraştılar. Biz de durumu iyi olan bir aile değildik. Lakin ben bunu bildiğim halde elime geçen her parayı oraya buraya savurdum. Bir gün

babamdan para istediğimde "oğlum param yok" dedi. Bunu anlayışla karşılamam gerekirken ona bağırpıp çağırıp hakaret ettim ve bir daha onları hiç aramadım. O gün bu gündür hiç konuşmuyorduk. İki gün önce babamın ölüm haberini aldım ve buraya geldim. Annem perişan olmuştu sadece sarıldım çünkü yapılabileceğim başka hiçbir şey yoktu, utanıyordum. Bana babamın üç yıldır lösemi olduğunu söyledi. Tam üç yıldır bunu bana söylemediği için kızmak istedim ama yapamadım. Çünkü telefonumu değiştirip onları hiç aramayan bendim. Babamı gömdükten sonra bir yemin ettim. Zor durumda kim varsa ona asla arkamı dönmeyeceğime dair. O gece on-on beş tane zarf hazırladım. Bunları zor durumdaki insanlara dağıtmak için bu sabah dışarı çıktım. Senden önce üç kişi gördüm ama onlar aileleri tarafından zorla çalıştırılıyordu ama görüyorum ki sen evin, ailen için gönüllü ve fedakârca çalışıyorsun" dedi ve elini montunun içinde atıp bir zarf uzattı. "Bunu almanı istiyorum" dedi. Levent zarfı alıp içine baktı. Zarfta hiç görmediği kadar para vardı." Üzgünüm ama bunu kabul edemem. Ben dilenci değilim ki. Hakkım olmayan parayı alamam" deyip zarfı geri verdi.

Adam gülümsedi "Levent emin ol ki dilenci olsan bu saate kadar yanında durmazdım. Ayrıca bu para o yanında ki ve satacağın diğer mendiller için. Senden sadece tek bir isteğim var ki o da sakın ama sakın okulunu ve aileni bırakma ve onları zor duruma düşürme. Son olarak - cebinden küçük bir kağıt çıkardı- bu arkadaşımın kliniği. Abinle gayet güzel ilgileneneğine hiç şüphem yok. Para konusunu da sıkıntı etme" demesiyle

Levent göz yaşları içinde zarfı ve kağıdı alıp adama sarıldı. "Size ne kadar teşekkür etsem az. Hakkını helal et abi ve sende anneni yanlız bırakma" dedi. Adam elini başına uzatıp beresini düzeltti ve ayağı kalktı" Sağlıkla kal evlat" dedi ve ağır adımlarla gitti. Levent'te yerden kalkıp üstünü temizledi ve gözyaşlarını sildi. Uzun süre sonra nihayet yüzü gülüyordu.

Öyle bir gülüştü ki bu, tüm dünya gelse sönmöz bir ışığa safıpti.

Prof. Dr. Mehmet İSMAİL

“Bir adam az değil, milyon adam çok değil”

Biz öncelikle sizi tanımak isteriz. Kendinizi nasıl tanıtırınız?

Eğer ben kendimi tanıtmak olsam belki 5-6 gün gerekir. Ama bazı şeylerden bahsedeceğim tabii ki. Profesörüm, yazarım, şairim. Uzun bir hayat yaşadım. Ama bunu değil ben, benim çevremdeki, köyümdeki insanlar da akıllarının ucundan geçirmezdi. İleride bu hasta çocuk bu kadar uzun yaşayamaz derlerdi. Bunu neden söylüyorum? Allah ile insan arasında, kaderle insan arasında bir gönül bağı olduğunda Allah ermişlere diğer kullarından farklı olarak belli bir şans tanıyor. Ermişler kendi ölümlerini kendileri sipariş veriyorlar. Ben demiyorum ki ben ermişim. Ama bu kadar yaşadığım bunu kanıtlamak durumundadır. Çünkü ben hatırlıyorum ki 6 yaşım vardı, köyümüze fala bakan bir çingene gelmişti. O çingene elimize bakıp kaderimizi söylüyordu.

Benim amcaoğullarım vardı. Onlar benden daha sağlamdı, boylu posluydu. Ellerine bakıp bir şeyler söylüyordu. Sıra bana geldi. Falcı elime baktı. Anneme dedi ki “Sen biliyor musun senin oğlun kim olacak?” Annem de dedi ki “Bilseydim senden sormazdım ki.” Falcı “Senin oğlun ileride devlet yanında, hükümet yanında, toplum yanında çok saygıdeğer birisi olacak.” Annem de çok şükür dedi. Falcı “Sen biliyor musun ki oğlun ne kadar yaşayacak.” Annem “Bilsem senden sormazdım ki.” Falcı “Senin oğlun 96 yıl yaşayacak.” Dedi. Annem de “Ben sana fala bakmanın karşılığında keşke buğday unu verebilsem ama vallah yoktur, mısır unum vardır.” Falcı da dedi ki “Onların da oğullarının fallarına baktım onlar da buğday unu vermediler. Senin oğlunda bu gözüktü diye söyledim.”

Orada en hasta bendim ama zaman gelecekti ki yavaş yavaş liseyi bitirecektim sonra Bakü'ye gidecektim. Orada üniversiteye kaydımı yaptırmak isteyecektim ama alınmayacaktı. Sonra Bakü de inşaatta amelelik yapacaktım. Çok zor dönemlerden geçip kaydımı yaptıracaktım. Üniversiteyi bitirdikten sonra ilçemizde görev vermeyeceklerdi. Sonra zar zorla Bakü'ye gelip çeşitli görevlerde bulunacaktım. Diyebilirim ki kader beni birçok alanda denedi. Azerbaycan'da güzel sanatların öyle bir alanı yok ki orada ben çalışmayayım. Televizyonda çalışmışımdır.

Televizyon tarihinde ilk defa Gazeteciler Birliğinin Altın Kalem ödülünü 1969 senesinde ben almışım. Sonra edebiyat gazetesinde çalışmışım. Sinema stüdyosunda baş editör görevinde bulunmuşum. Kültür alanında kitaplar yayınlayan bir basın yayın evinin genel yayın yönetmeni olmuşum. Gençlik dergisinin genel yayın yönetmeni olmuşum. Sonra ben Azerbaycan radyo televizyonunun genel müdürü olacaktım. Keşke olmayaydım sözün doğrusu. Çünkü bu dergiyi bırakmasaydım bugün ben Azerbaycan'daydım ve belki de gurbete düşmezdim.

Ben Sovyetler Birliği'nde ünlü bir şairdim. Orada Yazarlar Birliği vardı. Dilekçe verdim Türkiye'ye gelmek için. Biz Azerbaycan Türkleri kibleye kible demiyorduk. Bak inanın ha. Diyorduk tabi ki ama Türkiye bizim için ikinci bir kibleydi. Herkes uyuyup Türkiye'yi görüyordu rüyasında. Öyle bir Türk sevgisi vardı. Benim doğduğum ilçenin adı Oğuz'du. Oğuzların karışmadan yaşadığı en önemli bölgeydi. Bizim köyümüzde konuşulan dil Orta Anadolu da Sivas'ta konuşulan dil ile aynıydı. Yani özel olarak Türkçe öğrenmenin anlamı yoktu. Zaten orada Türkçe konuşuluyor. Ben her dilekçe verdiğimde çok talep var diyerek başka ülkelere gönderiyorlardı. Böylece dünyanın otuzdan fazla ülkesine gittim. Suriye'ye de gittim. Bir gün Suriye'den uçak ile dönerken hostes uçacağımız Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinden uçacak, dedi. Ekibimiz üç kişiden oluşuyordu. Gecenin ikisi üçüydü. Arkadaşlarım uyumuşlardı ama benim sevincime diyecek yoktu. Neden mi? En azından Türkiye'ye yukarıdan bakacaktım, ışıklarını görecektim. Ve aşağıda bembeyaz dağlar vardı kalaylanmış gibiydi sanki. Biraz gittikten sonra hostes dedi ki uçacağımız Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara'nın üzerinden uçacak. O zaman benim sevincim bire beş arttı. Bekliyorum Ankara yok, bekliyorum Ankara yok. Sonra hostes dedi ki uçacağımız Sovyetler birliği coğrafyasına girmiştir. Kafama vurdu. Ankara yüzünü bana göstermedi dedim. Sonradan ben Türkiye'ye gelince Ankara'da milli kütüphane de benim jübilemi yapıyorlardı. İlk defa yaşayan bir şairin jübilesi yapılıyordu. İşte o zaman dedim ki Ankara bana yüzünü göstermemişti

biliyor musunuz neden göstermedi? Dedi ki sen kim oluyorsun da bana yukardan aşağıya bakıyorsun? Bana yukarıdan aşağıya sadece Allah bakabilir. Sen geleceksin karımda, soğuşumda, tufanımda, fırtınamda bulunacak ve öğreneceksin. O zaman seni kabul edeceğim.

Türkiye'ye gelmenin yasak olduğu dönemde bir şiir yazmışım:
İki sahil yakasıyım
Hasret hasret bakasıyım

Ben Dardanel Boğazıyım
Herkes benden geçip gider.

Ben bu şiiri yazdıktan 7 sene sonra görecektim ki, Türkiye'nin başka bir yerinde değil Çanakkale boğazının kıyısında, kordondayım. Böylece yazdığım şiirin sıradan bir şiir değil de bir kader şiiri, tanrısal gücün fısıldandığı bir şiir olduğunu anladım.

Toprağı mübarek olsun ülkemizin. Çünkü bu toprağın her karışında şehit kanları var. Onlar da yaşamak, sevmek istiyordu ama vatan uğruna canlarını verdiler. Onlar canlarını verdiler ki biz yaşayabiliyoruz.

Seneler sonra Kırım'daki bir şiir şölenine gittim. Orada deniz kıyısına giden patika yollar vardı. Her defasında gittiğimiz yoldan farklı olarak başka bir sokaktan gittik. Yolda gördük ki iki kadın karşı karşıya oturmuş el falı bakıyor. Şimdi siz bu hoca medyum nedir diyeceksiniz. Ama siz sordunuz Mehmet İsmail kimdir diye bunlar da o cevabın detaylarıdır. Yanımdaki Afak Hanım biz de falımıza baktıralım dedi. İlk önce ben oturdum. Benim elimi incelemeye başladı ve dedi ki sana öyle geliyor ki sen misyonunu bitirmişsin yani yaşın gelmiş bundan sonra istirahate çekilmen gerekecek. Öyle değil aksine senin bundan sonra güzel günlerin başlayacak. Daha coşkulu bir hayatın başlıyor. Sen ne kadar yaşayacağını biliyor musun diye sordu. Ben de annemin dediği gibi dedim ki bilsem sana sormazdım ki. İnceledi inceledi dedi ki sen 95 yok 96 sene yaşayacaksın. Aradan 60 küsur sene geçtikten sonra aynı şeyi söyledi. Falcının dediği gibi o günden sonra beni daha coşkulu günler bekliyordu. 2012 den sonra Avrupa da bir Mehmet İsmail rüzgârı esmeye başladı. Rus bir şairin de dediği gibi: “Şairin kariyeri yok, kaderi var.”

Altmışa yakın ülkede şiirleriniz yayınlandı ve birçok ülkeden de ödüllerinizi var. Sizi bu yerlere yükselten şiire ilk nasıl başladınız?

Eğer şiir olmasaydı Mehmet İsmail adlı bir adam olmazdı. Profesör de olmazdı, doçent de olmazdı, Çanakkale'ye de gelmezdi, bu üniversitede de çalışmazdı, siz de bugün buraya gelmezsiniz. Bizim köyümüz bir dağ köyüydü. Herkes bağlama çalıyor, aşağı yukarı herkes şiir söylüyordu. Ben ise köyümüze gelen pehlivanı gördükçe pehlivan olmak istiyordum. Sonra bizim köyümüze bir hoca geldi. Okulumuzda bir edebiyat topluluğu oluşturdu. Oraya şiir yazarlar katılıyordu. Hocanın Maya adında bir kızı vardı. Maya okulun programlarında şiir okurdu. Ben o zaman 14 yaşlarındaydım. Ben bu kıza kendimi göstermek istiyordum. Sevmek değildi ama ben buradayım demek istiyordum. Onun için bir şiir yazdım. Sonraki hafta toplandık ama kız gelmemişti. Şiir yazmıştım ama o yoktu. Ben yine de orada şiirimi okudum. Öğretmen şiirimi övmeye başladı. Ertesi gün köyde herkes Gülizar'ın oğlu şair çıkmış diye alay ediyordu. Ben de dedim ki "Ey benim kendim, size ben kanıtlayacağım ki Gülizar'ın oğlu şair olmuş hem de çok büyüğünden." Böylece benim şiir serüvenim başladı. İlçe gazetelerine, ülke gazetelerine makaleler göndermeye başladım. Günün birinde bana bir mektup geldi. İlçe merkezi ofisinde şiirlerimi okuyacaktım. Annemle benim sevincimize diyecek yoktu. Köyümüz ile ilçe merkezi arasında 16 km yol vardı. Köyümüzden araba günde bir kez geçerd. Arabanın geçeceği yere çıktık şoför ilk önce durmak istemedi. Belki kaderin ayaklarıydı belki Tanrının eliydi fren basıldı ve şimdi arabanın şubat karı üzerindeki nakışlarını hatırlıyorum. İlçeye vardım. Sırayla şiirler okunmaya başlandığında hatırladım ki şiir defterim köyde kalmıştı. Artık bu bir uğursuzluktur, benden şair falan olmaz dedim. Yaklaşık bir saat sonra birden kapı çalınmaya başladı. Kapı gıcırtyla ses salarak açılmaya başladı. Kapıda kimi görsem yahşidir. Annemin kafası görünüyor. Şubat karında 16 kilometre yolu koşarak gelmiş, bana şiir defterimi getirmiş. Benim de serüvenim Oğuz ilçesinin Eski köyünden başladı ve halen devam ediyor. Nerede bitecek onu sadece Allah bilir.

Şiirlerinizde soylu bir kandan bahsediyorsunuz.

Ben annemin babamın tek çocuğuydum. Babam 2. Cihan savaşına gitti geri dönmedi. İşin ilginç yanı şu ki ben bir buçuk yaşındayken tren garında annemin kucağında uymuşum. Babam "oğlum gözlerini aç belki bu ayrılık son ayrılıktır. Belki bir daha

gelmeyeceğim." demiş. Ama ben o gün uyumuşum, açmamışım gözümü. Babamdan bana damarımdaki kanından başka bir şey kalmadı. Ama kan da en önemlisi. Her şey o kanın içindedir. Kan hafızadır, kan her şeydir. Yani soylu bir insanın kanıyla soysuz bir insanın kanını kıyaslamak mümkün değil.

Bir şiir yazmıştım: "*O tren gelirdi dert çeke çeke\Yatan bebeğin de uykusu kardı\Açsaydı kör olmuş gözünü belki İçinde bir baba resmi kalırdı.*" Bazıları diyor ki nasıl kalırdı? Ben de diyorum ki Fuzuli dedemiz:

*Gul-i ruhsarına karşı, gözümden kanlı akar su
Habibim fasl-ı güldür bu, akar sular bulanmaz mı?*

İtalya da bir şiir şöleninde bulunmuşsunuz. Oradaki halkın şiire çok önem verdiğini söylüyorsunuz. Aynı şeyi Türkiye için de söylemek mümkün mü?

Bu çok ağırlıklı bir sorudur. Bir şeyi unutmayın. Şiir insanlığın olağanüstü sesidir. Şiir tanrıların sesidir. Meleklerin sesidir. İlk önce Allah'ın sesidir. Çünkü Allah dünyamız olmadan önce "Ol" dedi, dünyamız oldu. Dolayısıyla söze saygı Allah'a saygıdır. Bunu kanıtlamaya Mehmet İsmail in gücü yetmez. Allah'ın kendisi üç semavi kitabın üçünü de şiirle indirdi. Uzun zaman zarfında şiir bizimle yol geldi. Şiir nedir sorusuna cevap vermek Allah kimdir sorusuna cevap vermek kadar zordur. Türk şiirinin başına getirilen olaylar dolayısıyla Türk toplumunun başına getirilen olaylardır. Böyle düşünelim. Türkiye de şiir aşağı yukarı ölmek durumundadır. Solcu şairler, sağcı şairleri; sağcı şairler, solcu şairleri sevmiyor. Hece ile yazanlara alay ediyorlar. Ne yazık ki şiiri yavaş yavaş öldürüyorlar. Şiiri öldürmek estağfurullah dini ve tanrısal gücü öldürmek demektir. Ama şiiri öldürme şansları yok. Çünkü şiir tanrıların sesidir. Benimle Allah arasındaki o irtibatı nasıl kesebilirler? Yeter ki senin için, senin kafan, senin düşüncen tanrısal düşüncelere, seslere, nadirlere açık olsun. Ben şiirin öleceğine asla inanmıyorum. Denizin gitgelleri olduğu gibi şiire sevginin de gitgelleri, kabarması, çekilmesi var.

Peki, halkın şiire olan ilgisini diri tutmak için ne yapmamız gerekiyor?

İmam Hatip Okulu iyi bir okul. Orada dine de şiire de edebiyata da sevginin olduğunu biliyorum. İyi anlamda bir şablon var. Sizin sevginiz şiirin yaşamasına katkı sağlayacaktır. Bir adam az değil milyon adam çok değil. Millet fertlerinin sayısı ile değil, mertlerinin sayısı ile

millet olur. Biz birey olarak çevremizdeki insanları neye adapte ettirebiliyoruz ona bakacağız. Şiirin ölümüne, şiire sevginin azalmasına karşı durmak için sizin şiiri çok sevmeniz gerekiyor. Çevrenizdeki arkadaşlarınıza da salgın hastalık gibi yaymanız gerekiyor.

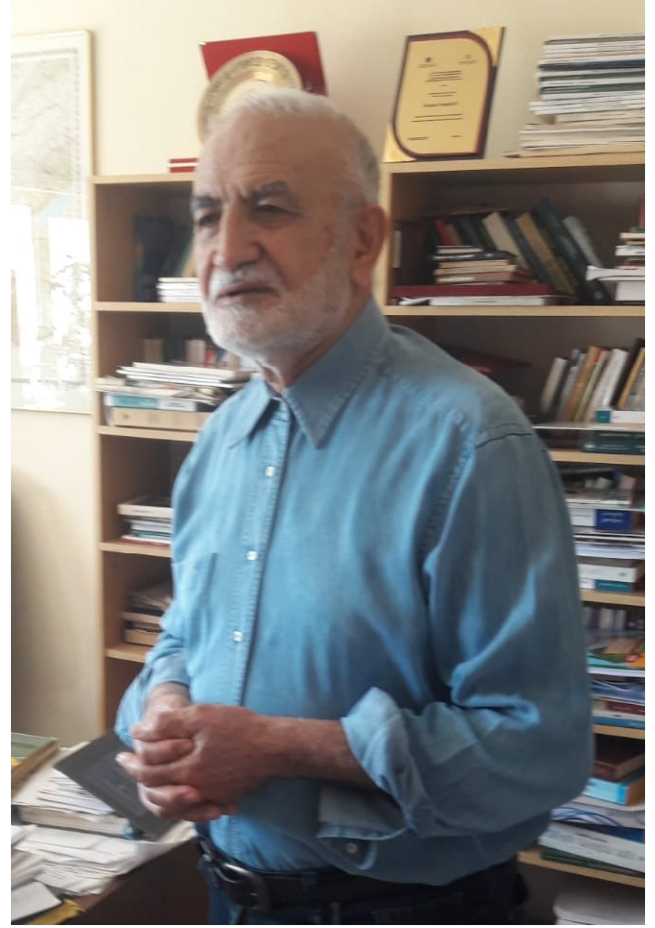
Bir derginin kapağından bile birçok anlam çıkartılabilir. Buradan anlıyoruz ki derginin kapağı bile çok önemlidir.

Değil dergi kapağı kızlarım, derginin her sayfasındaki, her cümlesi, her noktası, her virgülü önemlidir. Neden önemli? Çünkü bu kâğıt öyle değil mi? Bu kâğıt bir zamanlar dağların başında çam ağacıydı ve yaşıyordu. O dağın zirvesinden bakıyordu aşağılara. Zirvedeydi. Sonra oduncular gittiler kestiler çam ağacını. Sonra fabrikada kâğıda döndürdüler. Bazıları kâğıda döndürmeden işlendi. Bu masaya döndü. Bakın bu masa da bir zamanlar ağaçtı. Şimdi gelmiş bugün bize hizmet gösteriyor. Bu kâğıt da sonradan size geliyor. Yani bir derginin oluşması için ağaç hayatını kaybediyor, fabrikada, matbaada işçiler çalışıyor ve siz de çaba gösteriyorsunuz böylece bir dergi ortaya çıkıyor.

4. sınıfta okuyordum. Benim yazım güzeldi. Hocamın el yazısı çok güzeldi ondan öğrenmiştim. Hocam dedi ki "Mehmet sınıfın duvar gazetesini sen yapacaksın." Ama bana bir duvar gazetesinin nasıl yapılacağını söylemedi. Ben de o gün ne yapacağım diye kara kara düşündüm. Gittim üst sınıfların duvar gazetelerini inceledim, ilçe gazetesine baktım, Bakü'den gelen gazetelere baktım. Bir şeyler uydurdum ve getirdim "Çok güzel yapmışsın." dedi. 4. sınıfta öğrendiğim o tecrübe 45 yaşında dergi çıkartırken bana yarar sağladı. Bu dergi de sizin hayat merdiveninizde çok önemli bir yere sahip olacak.

Bu neslin genç kuşağına edebiyat, şiir ve hayat bakış açısı hakkında neler önerebilirsiniz?

Biz ne yiyorsak, ne içiyorsak, soluğumuzu ne ile alıyorsak onun toplamıyız. Birine kıyafetiyle vereceğiniz değer ancak ağızını açana kadardır. Fuzuli dedemiz diyor ki "Sözün ne miktar ise sen de o miktar olursun." Bakın sizi ikaz ediyorum ezbere yüzlerce atasözü, mani bilesiniz. Bunları bilmezseniz yobazlaşmış bir Türkçeyle, radyoların, televizyonların 50-60 kelimesiyle yaşayacaksınız. Yunus Emre'nin, Karacaoğlan'ın, Köroğlu Destanı'nın özellikle de Dede Korkut Destanı'nın dilinden gidileneceksin, iç birikimini yapacaksın ki o da yer

geldiğinde yerden çıkan pınar gibi fişkıracak. Siz de içinizi doldurmalısınız ki yarın birileriyle karşı karşıya geldiğinizde içinizin dopdolu olduğu görülebilir. Günün birisinde birey olarak yurt dışında çeşitli milletlerin arasında siz olabilirsiniz. Orada tek kişinin ve Türkiye'yi temsil ediyorsun. Sen dil bilmiyorsan, için zengin değilse diyecekler ki adam cildinde bir koyun geldi ve gitti. Sen orada Türkçülüğünü kavga ile değil dil ile söz ile savunmalısın. Bir gün gelir ki mensubu olduğun milleti yurt dışında çeşitli insanlar arasında temsil etmek sadece sana kalır. Sen nasıl temsil edeceksin? Buna hazır olmalısın, önceden hazır olmalısın. Yer altındaki suyun pınar olmak için hazırlandığı gibi sen de sadece bir gün bile bu millet uğruna sana gerek olursa bütün ömrünü o günün uğruna atfetmelisin. Sen Türk isen güz karpuzu gibi bomboş olmamalısın. Nereden geldiğini, başından nasıl olaylar geçtiğini, Karabağ derdinin olduğunu, Doğu Türkistan derdinin olduğunu bilmiyorsan adının soyadının Türk olmasının, Türkçe konuşmanın ne anlamı var?

Röportaj: Melike Sündüs CEYLAN & İclal YILMAZ
Fotoğraf: Ayşe ÖZBEK

LEYL

"Rabbim, dedi Âdem. Senden af dilemeye bildiğim kelimeler yetmiyor, bana yenilerini ver." Kelime ki hakikat ile insan arasında efsunkâr bir geçittir. Kelâmı anlamanın sırrı kelimeyi anlamakta düğümlenir. Kelimeyi ve manasını... Bu efsunkâr yolda açar çeşit çeşit kelimenin bin bir türlü çiçeği. Her çiçekten yayılan rayihanın mestliğinde atılır adımlar bu yolda.

Kelimelerle dokunan yalnızca cümleler değildir. Kelimelerle sadece konuşmuyoruz. Kelimelerle düşünüyoruz, kelimelerle yaşıyoruz. Bu elyazması uygarlığın sayfalarından maveraya yansıyan nihayetsiz kelime arasında bugün bizler, birkaç basit kelimenin arasında aynı adımlarla gidip geliyoruz. Mazisi olmayan kelimelerden cümleler kurmaya çalışırken anlatamamaktan, anlaşılammaktan dert yaniyoruz. Hüznü, kederi, gamı, ıstırabı, sıkıntıyı, tasayı tek bir kelimeye hapsetmiş "stres" li oluşumuza "stres" duyuyoruz. İhsan Fazlıoğlu: "Dünyayı değiştirmek istiyorsan kelimelerini değiştir." diyordu. İşte bizim değişen dünyamızda da var olması gereken, o hoş rayihanın nazenin parçası: **Leyl...**

Gecenin en karanlık anına leyl denirmiş bizim bilmediğimiz dillerde. Ve Leyla derlermiş bildiğimiz en ağır sevda romanının esas kızına. Ahmet Uluçay, bir şiir aralığında "Leyla uzun ve karanlık bir gecedir" diyordu. Gecenin en karanlık anının ağır sevdayı çağırışması tesadüf değilmiş meğer. Leyl, asırlardır dertliler için sığınacakları şefkatli örtü, âşıklar içinse ıstırabın derin yükünü omuzlama vakti olmuş. Fuzûlî: "Mecnun ile bir mektebi-i aşk içre okurduk/ Ben Mushafı hatmettim o Ve'l Leyli'de kaldı" diye anlatmış bu âşıkların asırlar süren sevdasını.

Leylî ise geceye ait, geceyle ilgili olan demek. Eskiden yatılı öğrenciler için kullanılmış. Düşünüyorum da aslında hepimiz bir parça leylîyiz. Leyl' in anlattıklarında bulmadık mı kaybolmuş ruhlarımızı? Onu beklemedik mi herkesten gizli gözyaşlarını Bir olana iletmek için? Karasına gömmedik mi nice ağrıları, acıları?

Leyl ki Kur'an'dan bir yemin. Muttaki olan için bir ümit, bir teselli. Yalnız ne siyah ne de kara.

GÖĞE BAK KÜÇÜK

Saçına rüzgar deęsin küçük
Ellerine yağmur damlaları
Tenini güneş kavursun
Dizlerini beton değil
Çakıl taşları incitsin
Yokluğun içinde
Var olmayı öğren küçük
Varlığın içinde
Yok olmayı
Kaybetmenin kazanmaktan
Daha güzel olduğunu
Düşmenin ayakta kalmaktan
Daha kutsal olduğunu öğren küçük
Ellerin telefonla oynamaktan değil
Bisiklete binmekten ağrısın küçük
Ayakların yatmaktan değil
Koşmaktan yorulsun küçük
Bilgisayara değil
Göğe bak küçük
Göreceksin
Aradığın tüm sevinçler hep orada..

~Elif GÜNAY

ÂB-I HAYAT

Farsça kökenlidir. İçine ölmezlik sırrı veren su, bengisu olarak tanımlanır. Ayn, beka, çeşme, hayvan, Hızır ve ma sözcükleri ile yapılmış birçok eş anlamlısı vardır bu müstesna kelimenin.

Sandım olmuş cepte bir fevvere-i ab-ı hayat
Böyle gösterdi bana ol kadd-ı müstesna seni.
Bir hayat suyu fiskiyesi fişkirmiş sandım,
O eşsiz boy-bos bana, seni böyle gösterdi.

Derken Nedim, âb-ı hayatı hayat suyu olarak yorumlamıştır. Lakin kelimemiz birçok Osmanlıca kelime gibi zengin manalara kapı aralar. Su mavisi renginde bir yaşam için zamanın ötesinden şifalar ab-ı hayatta birikir. Ab-ı hayat, ebedi vahdet sırrına ermektir. Bu itibarla iman ve İslam âb-ı hayat ve kesere benzer. Mü'min ise bunu içen kimsedir. Kuran-ı kerim ve Kâbe için ise bu cevherlerin kaynağıdır diyebiliriz. Hz. Peygamber ise bir âb-ı hayat çeşmesidir. Ölü gönüller O'nun sözleri ve şefaatiyle şifa ve ebedi hayat bulurlar. O çeşmeden içenler insan olur.

İnsan olmak marifettir. Etten, deriden, kemikten olan beşerdir. Hata yapar, şaşar. Kamil insan ab-ı hayat gibidir. Şairler dahi ilahi feyz ve ilhamlarını âb-ı hayattan alarak takdim ederler. İnsan, feyz ve bereket için ab-ı hayat çeşmesinden aşkı yudumlarken gönlüne akan hayat pınarı onu kâmil yapar. İnsan kâmil oldukça beşerlikten uzaklaşır, kâmil insan aşk ile yüreğini beslerse işte o zaman ölümsüzlüğü, âb-ı hayatı tatmış olur. Çünkü aşksız insan ölü gibidir. Bu itibarla aşk âb-ı hayattır.

Vuslat, ayak basılan yer, bastığı yerin eşiği, ayağının tozu, toprağı aşkın hayat kaynağıdır. Gözler ve gözlerde görünen yol mecazen âb-ı hayattır. Yüreğin gözlerle nakşettiği tesir can ve hayat nişanıdır. Göz sükûnetle can verirken bakana, irşat, iman ve feyz vermenin söz ile gerçekleştiği ve onun da kaynağının ağız olduğu gerçeği o narin buseye can çeşmesi olur.

GECEİNİN MUHASEBESİ

Gecenin en derinliklerindeyim,
Kendi yalnızlığımın pençesindeyim.
Her tarafımı sarmış karanlık,
Yaşamımın hesap defterindeyim.

Gece telaşsızdır, bilinmezdir, sakindir,
Gündüzün muhasebesi yoktur içinde.
Düşüncelerin raks ettiği vakittir.
Pişmanlıklar düş kırıkları en dipte.

Defterimin içi doluyor ay ışığında,
Önce hüznüm dökülüyor kağıda,
Sonra içime atıp da yaşayamadıklarım.
Uykusuz gecelerimin intikamı sırada.

Gece kurumuş bir gül artık elimde.
Yaşanamamış günlerin karanlık kuyusu.

Sevde Sezer

MÂZİDE KALAN KELİMELER

Namütenahi:

Sonsuz, ucu bucağı olmayan ve nihyeti bulunmayan anlamlarına gelmektedir. Arapça olan mütenahi aslında sonlu anlamına gelse de kelimeye Farsça “na” yani olumsuzluk ekinin gelmesiyle sonsuz anlamı kazanmıştır.” Namütenahi bir gökyüzü” cümlesindeki anlam ve söyleyiş güzelliği zengin Türkçemizin bizlere bahsettiği bir lütuf adeta. Dünyamızda namütenahi barış ve kardeşlik olması dileği ile. Namütenahi olana emanet.

Zeyrek:

Uyanık, akıllı, güçlü hafızalı, anlayışlı, zeki anlamına gelen bu güzel kelime dilimize Farsçadan geçmiştir. İşinin ehli, usta anlamlarına gelmekle beraber bir de keten tohumu anlamında kullanılmakta. Böyle bir sığata sahip olmak her yiğidin harcı değil vesselam. Zeyrek olmaya çalışalım, ülkemiz zeyrek olanlarla daha iyi yerlere gelecek. Her Türk gencinin kendine haksızlık yapmaması, zeyrek olabileceği bilincine varması gerekir. Burası Türkiye, her şeyin en iyisi buradan çıkar diyebilecek zeyrek nesiller olmak dileği ile.

Vaveyla:

Daha çok herhangi bir olay için duyulan şaşkınlık, acı karşısında atılan çığlık, feryat için kullanılır. Dilimize Arapçadan gelmiştir. Çığlık kelimesinin bu kadar naif ve şairane bir eşanlamlısını öğrendiğimize göre artık vaveylayı kullanırsınız. Hayatınızda sevinç vaveylaları olması dileği ile.

Süveyda:

Kalbin tam ortasındaki siyah nokta anlamına gelir. Dilimize Arapçadan geçmiştir. Derler ki: Kur'an'ın anahtarı fatihadır, fatihanın anahtarı besmele. Besmelenin de anahtarı 'be' harfinin altındaki o küçük noktadır. İnsanın anahtarı da kalbinin tam ortasındaki süveydadır. Kurumuş bir incir düşünün tek bir noktadır esasında. Lakin içini yarmaya görün binlerce küçük noktacı daha. Süveyda da böyle içinde tüm kainatı gizlemiş bir gönül noktasıdır. Süveydanın sırlarını kavrayıp can ve gönül sohbetini bulmanız dileği ile...

Şikemperver:

Boğazına düşkün, yemek yemeyi seven kişiler için kullanılan bir sıfattır.Şikem karın, perver ise besleyen demektir. Dilimize Farsçadan geçmiştir. Günümüzde ne çok şikemperver insan var değil mi? Şükür ki oruç var da insan bu sıfatından bir nebze olsun kurtulabiliyor .Yemeyi bırak suyu dahi bulamadığı için dünyadan göç eden milyonlarca insan varken şikemperverlik eşrefi mahlukata pek yaraşır durmuyor.Şikemperver olmamak ve kalmamak dileği ile.

İKİ KUTUPLU DÜNYA

Beton kaldırımlara düşen yağmurlar, toprağa değil beton kaldırımlara.

Yüzünü evinde unutan insanlar, anahtarını değil yüzünü unutanlar.

Vicdanını yanında taşımayanlar ve onlardan habersiz kaydırakta kayan çocuklar.

Ellerinde parasıyla sevgi satın almaya çalışanlar, Evinde aşı olmayıp sevgi ile doyanlar.

Annelerini sokağa atanlar ve annesiz ölen evlatlar.

Okulu asan liseliler ve okula hasret sokakta çalışan gençler.

Yiyip yiyip kendilerini kusturanlar, açlıktan kemikleri sayılanlar.

Gözleri sağlamken bakmayanlar, amayken her şeyi görenler.

Dünya bu; iyi ile kötünün, ak ile karanın, zayıfla güçlünün hep bir arada olduğu bir arada olacağı bir denge alemi. Kutuplaşmalar, zıtlıklar var bu dünyada. Çocukken bize anlatılan masallardaki gibi iyi kazanmayacak her zaman. Bazen de beyaz atlı prenses çıkacak prensi kurtaracak. Gerçek bu, dünya Gerçeğin ta kendisi.

Zeynep Rumeysa AYDIN

HATMI AĞACI

Bugün bu hatmi ağacının toprağa kavuşmasıyla yazmanın kutsallığını birer yudum daha tadıyoruz. Dergimiz adına yaptığımız bu bahçe dirilişimizin sembolü oluyor. Yazdıklarımızın ve yazacaklarımızın, bizden sonrakilerin habercisi oluyor.

Güneşi seviyor hatmi ağacı ama güneşsiz de yaşarım diyor. Varlığına alışmıyor hiçbir şeyin, kendini yoklukla terbiye ediyor. Sanki bizim de öyle olmamızı istermiş gibi. Mesela en ufak bir rüzgarda devrilmiyor hatmi ağacı. Göğüs geriyor tüm zorluklara. Güneşe hasretken yine de kışın soğukunda yok olup gitmiyor. Dahası çiçeği demlenip içildiğinde güçsüz bedenlerimize şifa veriyor.

Bizler bugün diktiğimiz bu ağaçlar gibi dergimizin de toprağına tutunması, köklenmesini diliyoruz. Yazı hayatımızda attığımız bu adımın bizi geliştireceğini biliyoruz. Umudumuz odur ki Tarassut, bizi ve bizden sonra gelecekleri bir çiçek gibi büyütsün. Bu yolda köklerimize ulaşacak suyumuz, kitaplar; gün ışığımızısa gözlemlerimiz olacaktır elbet.

Şimdi bu yola çıkmış tüm dostlarımız ve öğretmenlerimizle birlikte toprağına kavuşturduğumuz Hatmi ağacı tüm güzelliğiyle gönüllerimize taht kuruyor. Yavaş yavaş kök salıyor toprağına. Bizlerse onun dallarında açmayı bekleyen çiçekler oluyoruz.

ŞAKA MI BU?

En son ne zaman şaka yaptınız? Şaka yapmayı gerçekten seviyor musunuz? Yaptığınız şakalarla kendinizi mutlu hissediyor musunuz? Çoğu zaman karşımızdakine yaptığımız şakaların kırıcı ve küçümseyici olmakla birlikte onu ne kadar üzdüğünün farkına varmıyoruz. Bazen hiç düşünmeden bazen ise umursamazca davranabiliyoruz. Hayatımızda kalp kırıklığının, hilenin, aldatmanın normal bir yaşam tarzı haline gelmiş boyutlarını yaşıyoruz. Çoğu zaman bazı şeyleri araştırmadan bazılarını ise unutarak geçiriyoruz ömrümüzü. Oysaki hayatımızda yer edinmiş birçok kötü olayların üzerine kapatılan siyahlıkları görmüyoruz. Gelin şimdi 1 Nisan'ın o kapatılan siyahlığını hep beraber görelim.

15. Yüzyılın sonlarında Haçlı ordusu Endülüs Müslümanlarının son kalesini de kuşatır. Uzun süren kuşatmaya rağmen kış aylarının etkisiyle kale korunabilmektedir. Durumun zorluğunu anlayan haçlı ordusunun komutanı farklı fikirler düşünmektedir. En sonunda 31 Mart gecesi kalenin önüne giderek bir eline Kur'an, bir eline İncil'i alarak "Şu iki kitap üzerine yemin ederim ki, teslim olursanız bu akşam size bir şey yapmayacağız." der. Ardından Müslümanlar canlarının korunması karşılığında kaleyi teslim ederler. Ertesi sabah yani 1 Nisan sabahı Haçlı ordusu komutanı bütün Müslümanların öldürülmesi için emir verir. Müslümanlar "Yemin etmiştiniz, bize söz vermiştiniz." dediklerinde Haçlı ordusu komutanı "Benim sözüm size dün akşam içindi. Bugün size bir sözüm yoktur." diyerek bütün Müslümanlar'ı orada şehit eder. İşte o gün bugündür 1 Nisan Hristiyanlar arasında hile günü olarak kutlanmaktadır.

Yalanın, hilenin, şakanın normal karşılandığı bir zamandayız. Geçmişimizde bu denli üstü kapatılan, bize unutturulmaya çalışılan ciddi vakaları öğrenmeden geçiriyoruz hayatımızı. Hoşumuza giden sözlere kanıp mutlu oluyoruz ya da bir köşeye sinip akıtıyoruz gözyaşlarımızı. Fakat bizler bilinçli bireyler olarak geri çekilmek yerine daha çok ileri doğru adımlar atmamız gerekiyor. Görmeliyiz, okumalıyız, yazmalıyız. Gördüğümüz oyunları, görmediğimiz hataları anlatmalıyız, anlattırmalıyız. Bizi yok edenleri fark edip bu hilelere kanmamalıyız. Sahip olduğumuz değerleri sonuna kadar korumalıyız.

OSMANLILARDA TEKKE KÜLTÜRÜ

İslam dininin hissî, manevî boyutunu temsil edip, müntesiplerini güzel ahlak ile donanmış birer insan-ı kamil haline getirmeyi uğraş alanı seçmiş olan tasavvuf ve onun kurumsallaşmış vechesi olan tekkelerin tesirleri yalnız dinî alanla sınırlı kalmamış, buldukları toplumlarda, toplum şekillendiricisi sıfatıyla da yer almışlardır. İslam toplumunda geniş halk kitlelerine nüfuz etme açısından en şanslı kurumların başında gelen tekkeler devlet ile vatandaş çift yönde etkileşim içinde tutmuşlardır.

Zaviye ve dergah adıyla da anılan tekkeler, eğitim, ibadet barınma gibi temel fonksiyonları olan tekkelerin tarih içerisinde gördüğü işlevlere yakından bakalım:

1- Yeni fetihlerin önünü açıp, bölgesini şenlendirirler, fetihten sonra güvenliğin teminine katkı sağlarlar.

Osmanlı fetihlerinin süratindeki aktörlerin

başında derviş zümreleri ve tesis ettikleri tekkeleri gelmektedir. Fetihden evvel bölgeye yönlendirilen dervişler, bölge halkı ile kurdukları samimi ilişki ile kalpleri yumuşatmakta, maddi fetihten önce manevi fethi temin etmekteydiler. Osmanlı'nın bir asır gibi kısa bir zamanda Balkanları fethetmesinde bu fethin kalıcılığında mühim etkenlerden biridir, dervişler ve tekkeleri. Kahramanlığı ve velayeti daha hayatında iken kendini efsanevi bir kahraman haline getiren Sarı Saltuk'un Balkanlar'da ondan fazla makamının bulunması bunun izdüşümlerinden biridir.

2- Savunma sırasında direniş, irtibat merkezleridir.

Anadolu'nun düşman işgalinden kurtuluşunda gördüğümüz direnişin organize edildiği tekkeler, Anadolu'ya silah sevkiyatı gibi lojistik ihtiyaçların karşılanmasında birer garnizon gibi hareket etmişlerdir. Özbekler Tekkesi, Karyağdı Baba Tekkesi, Gelibolu Mevlevîhanesi, Taceddin Dergahı,

Kastamonu Sadî Tekkesi bunlardan bir kısmıdır. Gelibolu Mevlevîhanesi Çanakkale harbinde askeri üs, Üsküdar Mevlevîhanesi ile Nalçacı Dergahı asker yatakhaneleri, Valide-i Atik Tekkesi de göçmen iskanında geçici barınak olarak kullanılmışlardır.

3- Gelen gideni ağırlar, iâşe-ibateyi sağlarlar.

Tekkeler, öncelikle müntesipleri, ardından gelen giden (*ayende ve ravende*) için konaklama ve iâşe merkezlerindedir. Bunun Üsküdar'daki en büyük örneği merkez Hüdayî Asitanesi'dir. Yine Üsküdar Mevlevîhanesi İstanbul'un sair mevlevîhaneleri içinde ikamete tahsis edilen bir statüde vazife görmüştür. Devlet sınırları içerisinde en geniş coğrafyaya hitap edenler şüphesiz kalenderhanelerdir. Üsküdar'da Afgan, Hindî ve Özbek kalenderhaneleri kendi coğrafyalarından özellikle hac için yola çıkan dervişlerin hem güzergahı hem de varış noktaları olmuştur.

4- Mahallenin idaresindeki fonksiyonları.

Osmanlı'da mahallenin kuruluşuna mescid ile başlanırdı. İmamlar devletin mahalledeki en yetkin temsilcisi olarak eğitim öğretimden, basit adli vakalara müdahaleye, nikah ve cenaze işlerinden ibadetlerin icrasına kadar geniş bir yetki ve etkiye sahiptiler. 17. yüzyıl ile birlikte şehrin gündelik hayatında görünürlükleri artan, mahallenin merkezindeki mescidlerde tesis edilmiş tekkelerin şeyhleri o mescidin aynı zamanda imamlığını da yerine getirmekteydi. Bu vazife onların toplumdaki tesirlerinin artması gibi bir neticeyi ortaya çıkaracaktır.

5- Kültür sanat merkezleridir.

Osmanlı coğrafyasında klasik dönemde musiki, hat, şiir gibi güzel sanatlara dair her ne varsa tekkelerde icra edilmekteydi. Bu durum modernleşme hareketi ile birlikte açılan okullar, cemiyetler ile çeşitlenmişse de 1925'e kadar bir şekilde devam etmiştir, denebilir. Bunun Üsküdar'daki örnekleri arasında, Üsküdar Mevlevîhanesi başta gelir.

6- Yaygın eğitim kurumudur.

Formel eğitimin yeri olan mektepler ve medreseler, belli bir yaş grubuna hitap edip, süreli dirler. Tekkeler ise

bir zaman ve nitelik sınırlaması olmadan halkın kolayca ulaşabildiği ve irfani geleneği aktaran yaygın eğitim merkezleridir. Bunda tesisinin kolaylığı ile uzun soluklu bir hizmeti mümkün kılan organizasyon yapısına sahip olması önemli iki etkindir. Osmanlı'da geleneği aktarmada en etkili kurumlardan olan tekkeler, bu özellikleri ile toplumun tarihi sürekliliğinin garantörü idiler.

Mesela, Üsküdar Doğancılar'da Safveti Tekkesi. Şeyh Ahmed Paşa, evi civarında altı hücreli bir hankâh ve hankâh civarında bir merkad inşa etmiş, hücrelerden birini dervişlere mutfak, beşini meskene tahsis etmiş, bunları da vakfiyesinde sarahaten zikrettiği şekilde diğer tekkelerde "*tahsili mutad olan ulum-ı diniye ve fûnun yakîniye tahsil ve tekmil suretde olan dervişlere ve şeyhlerine vakf*" eylemiştir (1341 Defteri, sıra no: 193).

7- Rehabilitasyon merkezleridir.

Kolay bir şekilde tesis edilmeleri, nerede ise her mahallede bir veya birden çok sayıda temsil edilmeleri ile neticelenmiştir. Mahalle ölçeğinde bu kadar etkili olmalarında umumi tesirlerinin yanında farklı meşrepere farklı çözümler sunmaları da yatmaktadır. Örneğin celalli biri Rifaî Asitanesi gibi coşkun zikirlerin icra edildiği tekkelere devam etmekte, musikiye meyilli olan soluğu mesela Üsküdar Mevlevîhanesi'nde almaktaydı. İlme mütemayil olanların adresi Selimiye Nakşî Tekkesi ile Valide-i Atik Halvetî Tekkesi olabilmekte idi. Yine İslam ülkelerinden başka, dünyanın herhangi bir bölgesinde bulunmayan ve bir çeşit karantina mahalli veya hastahane olarak kabul edebileceğimiz Üsküdar'da Miskinler Tekkesi, cüzamlı hastaların tedavisine odaklanmıştır. İçerisinde mescidi, ikamet ve iâşe mahalleri bulunan külliye formunda bir yapıdır. Günümüz insanı tarafından bilinmeyen bu müessese, sadece isminden dolayı tembellek ve miskinlikle ilgili bir kuruluş gibi telakki edilmektedir, maalesef.

Osmanlı coğrafyasında adi suçların günümüze nazaran azlığını biraz da tekkelerinin varlığında aramak lazımdır.

Sanat Nedir?

Bir duygunun, tasarımın, güzelliğin vb. dışı vurumunda, anlatımında kullanılan yöntemlerin tümüdür. Güzellik karşısında duyulan heyecan ve hayranlığı uyandırmak için insanın kullandığı yaratıcılıktır. Sanat, insandaki güzeli sevmek ve ondan estetik bir zevk almak duygusundan doğmuş olup, bir duyguyu yaşayan insanın, o duyguyu bilerek ve isteyerek başkalarına aktarma olayıdır. Bu Bernard Shaw'ın deyişiyle çok basit bir gerçektir: "Sanata gerçekten aşına insan, kendini yalnızca sanatkarın sesinde bulur." En genel ve en yaygın sanat tanımı, sanatın maddi bir faydayı değil, insanlara haz vermeyi amaçlayan özel bir faaliyet olduğudur. Haz, insan ruhunu yüceltir ve yükseltir. Sanat, bizde en derin varlık bilinciyle en yüce duyguları ve en asil düşünceleri uyandıran, makul ve bilinçli bir yaşamın ifade edilmesidir. Bir duyguyu uyandırmak için, o duygu önce yaşanır ve sonrasında hareketler, çizgiler, renkler, sesler ya da kelimelerle ifade edilen biçimlerle yeniden canlandırılır, aynı duygu başkalarının da yaşaması için aktarılır. Sanat etkinliği budur. Cahit Kınay sanatı, "İnsanın dünyanın sırlarına erişebilme, kişisel bunalımlarını yatıştırabilme, heyecanlarını başkalarına duyurma, ruhsal özlemlerini uygun bir düzeyde yaşayabilme, kendini aşabilme çabasıdır." diye tanımlarken, Herbert Read "Kişinin içindeki güzellik duygusunu belli kurallara uyarak maddeye yansıtmasıdır." diye tanımlar. Nusret Çam ise "İnsanların gördükleri, duydukları, his ve tasavvur ettikleri olayları ve güzellikleri insanlarda estetik bir heyecan uyandıracak şekilde ifade etmesidir." şeklinde tanımlamaktadır.

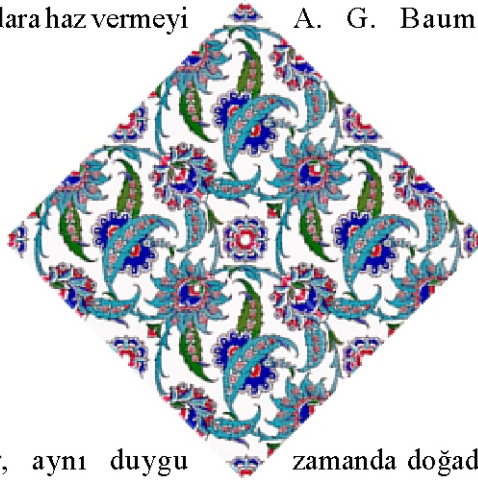
Şimdi de sanat ile ayrılmaz bir ikili olan âdeta "Bir elmanın iki yarısıdır." şeklinde tanımlayabileceğimiz diğer bir kavram olan estetik üzerinde duralım. Estetik; sanatla, güzellikle, tatla ilgilenen felsefe dalıdır. Estetik eski Yunancada "Aisthesis"sözcüğünden gelmiş olup; duymak,

algılamak anlamlarına gelmektedir. Güzelliğin ve beğenin yargılanması olarak da geçen duysal-duygusal değerleri inceler. Birazdan değineceğim bir konu olan sanat felsefesi ile yakından ilişkilidir. Estetik konusu ilk çağdan bu yana filozoflar tarafından irdelenmiştir. Platon, Aristoteles ve daha sonra Aydınlanma Çağı düşünürlerinden Leonardo Da Vinci estetik kavramı ve estetik sorunlarıyla ilgilenmiştir. Estetikte sadece güzel olan incelenir ve bu tanım estetiğin alanını oldukça daraltmış fakat bazı filozoflar buna karşı çıkmıştır. Estetik kavramı 18. yy'da ilk kez A. G. Baumgarten tarafından kullanılmıştır.

Baumgarten estetiği "Güzel üzerine düşünme, onun ne olduğunu araştırma sanatı" olarak tanımlamıştır. Estetik duysal alana ait bilgileri konusuna içine alır, inceler ve araştırır. Ancak duysal alandaki bütün bilgileri değil, güzellik olgusunun bilgisini ortaya koymaya çalışır. Burada estetiğin konusu olan güzel sadece sanattaki güzellik değildir. Aynı zamanda doğadaki güzel de estetiğin konusuna girer. Bundan dolayı estetiğe "güzellik felsefesi" de denmektedir.

Bundan dolayı estetiğe "güzellik felsefesi" de denmektedir.

Şimdi sıra az önce okuduğunuz metinde geçen sizlere birazdan anlatmayı planlamış olduğum o konuya geldi. Evet, doğru bildiniz. En azından ben böyle düşünüyorum... Pekâlâ, lafı daha fazla dolandırmanın bir anlamı yok. Sanat felsefesi nedir? Sanata felsefi açıdan bakmak "sanat felsefesi" adı verilen disiplini doğurmuştur. Sanat felsefesi estetik değerlendirmeye uygun olan nesne ve fenomenleri felsefi olarak irdeleyip, sanata dair yaratıcılıkların ve zevklerin anlamını inceleyip, sanatın ne olduğunu, işlevini, insan için taşıdığı anlamı ele alır. Kısaca sanatla ilgili her türlü kavram ve problemi analiz eder. Estetik ile sanat felsefesi arasında bir ayırım yapmak gerekir. Estetik, doğa-sanat ayrımı yapmadan bütün alanlardaki "güzel" ile ilgilenirken, sanat felsefesi yalnızca sanattaki güzel ile ilgilenir.

Ecdadım Ertuğrul Gazi yurt edinmiş kendine Söğüdü, Domaniç'i. Burada atılmış Devleti Aliye'nin temelleri. Ecdadım Osman Gazi'nin hayallerini süslermiş Bursa, ama fethetmek oğlu Orhan'a nasipmiş. Bursa bize payitaht olmuş. Koskoca bin yıllık Bizans titrer olmuş karşımızda. Ceddim 1.Murad Balkanlara ayak basmış, Edirne'yi 2.payitaht yapmış. Ceddim 1.Beyazid Kostantiniye'yi kendine hedef seçmiş. Orayı fethetmeyi çok istemiş, şehri kuşatmak için Anadolu tarafına bir sur bile yaptırmış ama başarılı olamamış. Dedem 1.Mehmed'e Devleti Aliye'nin 2.kurucusu derler, Fetret Devrini sonlandırdığı için. Babam 2. Murat Fetret Devrinden sonra Türk siyasi birliğini büyük ölçüde sağlamış. Ve ben sevgili torunlarım 30 Mart 1432'de Edirne'de hayata gözlerimi açtım. Biraz haylaz bir çocukmuşum, öyle der büyüklerim. Ama eğitimime de çok büyük önem verirler. Sadece medrese hocalarından değil, batıdan gelen hocalardan da eğitim görürüm. Bu sayede doğu-batı kültürlerini çok iyi anlar ve arada bir bağ kurarım.

Babam tahttan çekilince 12 yaşında devletin başına geçtim. Yaşımın küçüklüğünü fırsat bilen Avrupalılar kocaman bir haçlı birliğiyle kan dökmeye geldiler. Tecrübesizliğime sığınarak tahtı babama bıraktım ve sancak beyi olmaya devam ettim. Babam vefat edince 1451 yılında tekrar tahta geçtim. Kaleleri değil, gönülleri fethetmeye geliyordum. Amacım Doğu Roma'yı yıkmak değil, Osmanlı yapısı içinde diriltmek olmuştu. Bu yüzden Peygamber Efendimizin hadisindeki kutlu komutan olacak ve Kostantiniye'yi İslam ile şereflendirecektim. Bunun için yapımında bizzat bulunduğum şahsi toplarını döktürttüm. 400 parçalık bir donanma hazırlattım ve Bizans'a batıdan gelebilecek yardımları engellemeye çalıştım. 1.Beyazid'in yaptırdığı Anadolu Hisarı'nın karşısına ben de Rumeli Hisarı'nı yaptırım. Artık fetihe hazırdım.

Ya ben Kostantiniye'yi alacaktım ya Kostantiniye beni.

SON DURAK

O gün sıradan bir gündü. Her zamanki gibi güneşin insanları beton binalar arasından yakalamaya çalıştığı, gri kaldırımlar arasından inadına çıkan yeşilliklerin olduğu, birilerinin yine işe geç kaldığı, yeni doğmuş bir bebeğin ilk nefesini aldığı sıradan bir gün. Herhangi bir şehrin alelade bir mahallesinde duraktaydılar, son durakta. Elinde bebesiyle çilekeş bir anne, babasının bacağına sarılmış minik çocuk, gözleri dolmuş teyze, bastonu titreyen dede, makyajıyla kusurlarını değil güzelliğini kapatmış liseli, kül tablasına batırılmış jöleli saçlı genç, saçları olmayan kadın, gözleri görmeyen amca ve daha nicesi. Şimdi yoklar. Az önce hepsi öldü. Aynı otobüsteydiler.

Çeşit çeşit ruhlar ve türlü türlü bedenleri ile uçuruma savrulduklar. Halbuki az önce nefes alıyorlardı. Hepsinin bir hayali, bir amacı vardı belki. Dünya koşuşturmacası ya hepsi bir yere yetişecekti. Ama olmadı. Boğazlarda düğüm olan bir yumak acı kaldı geriye ve ölümün fikri düştü zihinlere. Ölümünün bir nefes uzakta olduğunu bir kez daha anladılar insanlar. Haberlere çıktılar belki. Anne babaları ağladı, arkalarından helvaları yenildi ama üç gün sonra unutuldu hepsi.

Üç dakika ölümü hatırladılar sonra yine zihinlerinin karanlık uçurumundan itirdiler bu fikri sanki hiç olmamış, olmayacakmış gibi. Sonra yeni insanlar geldi ölenlerin yerine. Teyze, dede, çocuk, liseli, amca hepsinden birer tane daha çıktı meydana. Onlar da gömülecek mezara, onların da arkalarından ağlayanları olacak ve sonra yine erteleyecekler o düşünceyi. O an gelene kadar hatırlamak istemeyecekler. Çünkü hazır değiller, hiçbir zaman da olmayacaklar. Ama unuttukları ölüm bir gün gelecek ve kalanlar yine unutacaklar.

İnsan yalnız ölünce mi hatırlayacak ölümü?

İnsana Dair...

Kendim benden habersiz geziyor bugünlerde. Kendimi aramaya çıkmak varlık-yokluk orucunu açmak kadar gerçeklerin yasını tutturacak bana. Bu yüzden baş başa bırakıyorum kendimi kendimle. Ülke göğünü saran rahmet yüklü bulutlara ulaşsın diye.

Biraz umut aşıladım ama bırakmadan önce. Cam fanusun içinde koruduğum kendime ait odamı, sesimi, gerçek gülüşlerimi, kıymet verdiğim umut tohumlarını, yüreğimin iklimini kulağına fısıldadım. Üzerine de muradımın ham maddesi olan toprağı serpiştirdim. Toprakdan gelip toprağa gideceğimi unutmamalıyım. Ve uğurladım. Artık düşüncelerimi uçuş moduna alabilirdim.

Perdesini taktım iki metrelik hayatımın, sonra yavaşça araladım bütün perdeleri. Gün ışığı üzerime düşsün dedim. Gökyüzü durulmuş, tüm şehir sakinleşmeye başlamışken. Elimizdekilerin kıymetini bilebilseydik tüm yaşananlar daha farklı olurdu diye düşündüm aniden. Ne yazık ki kum saatinden dökülenleri saymanın bir faydasının olmadığını biliyordum. Lakin insan, insanın kendisinden kaçıyor. Eksiliyor insan; olduğundan başka insana, eksiliyor olmak istediğine. Bu belirsizlikle terazinin düşmeye meyilli zemininde boşluk, boşluğun kendisine sığıyor. Bünye teraziye muhtaç kalıyor. İnsan teraziye umut bağlarken, umut teraziden küskün kırılınca zemin, yerçekimsiz düşüyor. Uçurum alçaldıkça derinleşiyor, çözülüyor tüm bağları şirazenin. İnsan, boşlukta şirasesiz kalıyor.

Perdeyi biraz daha aralıyorum. Güneş hem ayva hem nar hem de portakal şimdi. Tülden bulutları izlerken müzik çalarımından hayat melodimi dinleyip ritim tutuyorum. Seviyorum doğanın bana gülümseyen yüzünü. Karşımda baharı selamlayan tomurcuklarıyla duran erguvan ağacını ve köklerini. Birbirini besleyen ve gittikçe derinleşen, ağacı da ayakta tutan köklerini. Ve bu ağaç, insanlığın nişanesi. İnsanlık ise sevgiye aç, sevgiye muhtaç.

Sevgi ise bambaşka bir kavramdır bende. Kavramdan ziyade bir hisler yumağı, samanyolundan daha parlak gözler cümbüşü, yoksul bağlamanın deliksiz tınısı hatta yeni kopmuş bir tufan, ayazda kalmış yürek ve rüzgârların getirdiği portakal kokusu.

Portakal kokusu eşliğinde hazırlamıştım ilk bavulumu.

Kıyafetleri bir kenara itmıştim, onlara ne gerek vardı ki? Başladım umutlarımı katlamaya. Sonra hayallerimi ütüleyip düzgünce bavulumu yerleştirdim. Birkaç hüznü çorap gibi iç içe geçirip bavulun en köşesine sıkıştırmıştım. Aniden aklıma anılarım gelmiş onları da en seçkin bölmeye koymuştum. Önemsediğim birtakım düşünceleri de bez torbaya doldurup hayallerle umutlar arasına saklamıştım. Umudumu bavulumdan hiç eksik etmeyişimi hatırlamak bugünüme can veriyor adeta.

Umut... Bir çocuk gibi düşünmeli umudu. Kırmaya, sakatlamaya, çirkinleştirmeye hakkımızın olmadığı bir çocuk. Bir çocuk gibi şefkat göstermeli ona ki büyüyebileceği kadar büyüsün, vaktinden önce bitkin düşmesin diye. Biz onun eviyiz, evsiz bırakmamak lazım bu çocuğu.

Biz bakamayacaksak, biz sarılamayacaksak kimlere bırakırız umudu, belki böyle düşünmeli. Belki o zaman anlarız ne mucizevi şey umut. Dua gibi, ne kadar dövülse de yine de seni affedebilen bir çocuk gibi.

Sevgi ise umudun koluna girmiş Yusuf (a.s.) yoldaşlığı. Cahit Zarifoğlu bir şiir aralığında 'insan sevmeli, bazen bir insanı yahut da bir ağacı ya da kanadı kırık bir kuşu. Zaten sevmezse insan, insan mı olur?' diyor. Şimdilerde ise insanlar sevgiye giden yollarına çığ düşmüş gibi bakıyorlar etrafa. Cılız bir seni seviyorum esintisi yayıp çekiliyorlar köşelerine. Kalpten kalbe giden yolun çiçeğine güneş olmuyorlar. Oysaki insanı öldürenin ağzına girenler değil de ağzından çıkanlar olduğunu bilmek yeterdi güneş olmaya.

E o zaman sevmek, susmaya razı olmak değil midir? Kelamin, kalemin, sözün tükendiği yerde, manayı sessizliğe yükleyip susmak, sözlerden çelenk yapmaya kalkışmadan susmak. 'kendi olarak, sana gelen -sana gereksinimi olmadan seni isteyen- sensiz de olabilecekken, senin ile olmayı seçen -kendi olmasını, seninle olmaya bağlayan- O, işte...' der ya şair, hani aşkın vecd hali misali. Ya Rabb! Kalbimi seni çağırmanın ülkesine bıraktım, der gibi.

Artık perdeyi kapatmanın vaktinin geldiğini hisseder gibiyim. Karşımda duran yol beni uzaklara götürecektir gibi bakıyordu. Ve ben o yolun ehemmiyetine varabilecek gücü kendimde bulabilecek miyim bilmiyorum. Çünkü bilirim kapılacağım yolculuğun sonunu göremediğimi.

Akıl ile gönlün dualarla yoldaşlık ettiğini de bilirim. İşte tam da bu gibi zamanlarda ruh yoksul kalıyor demir duvarların arasında. Elden düşmeyen lavantalar duvarların köşelerinden baş gösteriyor. Çünkü aldığı yarayla kir pas içinde kalanlar her zaman demir kazıklara bağlarlar duygularını.

ANLIYORSUN KI

Büyüdükçe anlıyorsun
Hayatın masallardan ibaret olmadığını
Simsiyah gerçeklere
Toz pembe bakılamayacağını

Büyüdükçe anlıyorsun
Yalan söylediğinde burnunun uzamayacağını
Dış çıkardığında dış perisinin gelip
Yastığının altına hediye bırakmayacağını

Büyüdükçe anlıyorsun
Mutlu son diye bir şeyin olmadığını
İyilerin sadece
Masalarda kazandığını

Anlıyorsun ki...
Ne balkabağından olur at arabası
Ne de Küllkedisi'nden Sindirella
Bunlar sadece birer palavra

Defne Sila YAPRAK

BİR HAYAL OKULU: YAZARLIK OKULU / EDİTÖR

Edebiyat Öğretmeni Fırat Oruç'un "gençler yazı çalışmalarını kimi zaman kimseye göstermeyerek siyah kaplı ajandalarda gizliyor kimi zaman ise değerli görmeyerek çöpe atıyor. Çöplerde hikâyeler var! Oysa yazılan hiçbir şey çöp değildir" ifadesiyle kuruluş sebebini açığa vuran "Yazarlık Okulu", öğretmenimizin öğrencilerinin yazmaya olan kabiliyetlerini fark etmesi ve bu konuda çalışmalar yapmaya karar vermesiyle doğmuş olan proje sayesinde öğrenciler yazar, şair, gazeteci ve akademisyenlerle tanışma imkânına sahip olmuş. İlk senesini tamamlamış olan Yazarlık Okulu daha şimdiden üç kitabı okuyucu ile buluşturmayı başarmış. Dilerseniz Yazarlık Okulunun yetiştirmiş olduğu yeteneklerin kitaplarına şöyle bir göz atalım:

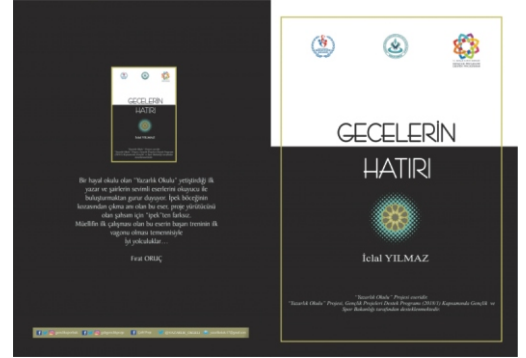

KELEBEĞİN ÖMRÜNE SIGANLAR

Akpınar Yayınları'ndan çıkan "Kelebeğin Ömrüne Sığınlar" adlı ilk şiir kitabı ile Melike Sündüs Ceylan on sekiz yaşında şairler kervanına dâhil olmuş. 18 yıllık bir ömre sığınların kitabı olarak Kelebeğin Ömrüne Sığınlar, genç bir kızın "Şiir ruhlu bir insan" olarak hayatın sokaklarında yol alırken başına gelenleri ve hislerini yansıttığı şiirlerden oluşuyor.

GECELERİN HATIRI

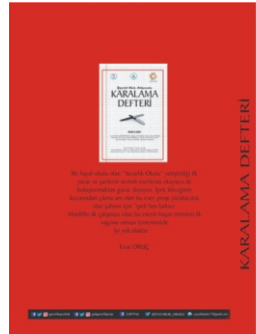
İclâl Yılmaz'ın "Gecelerin Hatırı" adlı ilk eseri yine Akpınar Yayınları ile kitapseverlerle buluşmuş. Yazarın, dünyanın üzerinde bir ayak izinden ibaret olmanın ötesine geçmek amacıyla yazdığını belirttiği kitapta, hikâye, deneme ve şiirler yer alıyor. İki bölümden müteşekkil kitap şiir ve düz yazı örnekleri olarak karşımıza çıkıyor.

KARALAMA DEFTERİ

Yazarlık Okulu'nun yetiştirdiği 10 farklı yazar ve şairin karma eserlerinin iki kapak arasında toplandığı "Karalama Defteri" öykü, şiir, ve tiyatrodan müteşekkil 67 edebî çalışma ile okuyucu ile tanıştırmış.

Edebiyat Öğretmeni Fırat ORUÇ'un hayata geçirdiği Yazarlık Okulu bir yıl içinde otuz kadar öğrenciye atölye eğitimi, edebi buluşmalar, kültür sanat gezileri gibi birbirinden renkli etkinlik ve faaliyetler sunmuş olup, "okul"un yetiştirdiği yetenekler edebi faaliyetlerine büyük bir sorumluluk ve disiplin anlayışı ile devam ediyor.

Yazıya son vermeden siz değerli okuyucuya iki küçük sır verelim. Dergimiz "Tarassut"un yazı ekibi Yazarlık Okulu'nun yetiştirdiği genç kalemlerden oluşmakta birlikte dergi isminden kapağına her şeyiyle kendi bağımsız çalışmaları ile ortaya çıktı. İkinci sırrımız ise şu: Sermin arkadaşımızın önümüzdeki aylarda okuyucu ile buluşacak olan şiir kitabı neredeyse bitti. "Cemre" ismiyle doğacak 4. kitabıyla Yazarlık Okulu önümüzdeki süreçte yayın hayatına katılacak olan kitapların da ayak seslerini duyuruyor.

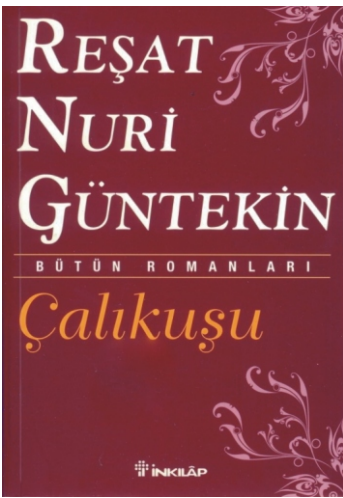
Söz sonu; Yazarlık Okulu'nda kabiliyetlerinin farkına varmış, bu yönde desteklenmiş ve kendini geliştirmeye hevesli bir grup genç görüyoruz. Bizlere de kendilerine başarılarının devamını dilemek düşer. Vesselam.

ABDÜLHAMİT'İ YENİDEN DİRİLTEN KİTAP: HÜNKARIM / Sevde SEZER

“ Gayrimüslimlerin bile koşup sığındığı, emniyet içerisinde birlikte yaşamak için can attığı bir ülke. Bir alemin temsilcisi. İnsanlık için kurtuluş adası. Mazlumların yegane hamisi. Adaletin, hakkın, hakkaniyetin ve hukukun temsil makamı. Velayetin, vekaletin, fütüvvetin, ehliyetin, liyakatin ve teslimiyetin gerçek ifadesi.”

Böyle büyük bir devlet olan Osmanlı'nın düşmanlarının çoğaldığı, dört bir taraftan saldırıya maruz kaldığı bir dönem. Karşımızda yalnız bir Abdülhamid. “Yalpalayan yıldızların altında, tenha bir sokak.” artık onun hayatı. Ve geceyi kirpiklerinin ucundaki yıldızlarla süsleyerek, çıkmaz bir sokakta elinden tutup payitahtı ayağa kaldıran Tahsin Paşa. Hünkarına öyle bir muhabbetle bağlanmıştı ki, en mahrem yer olan kalbini ona adanmış, sevgi tohumunu içine ekerek topraktan daha sıkı tutmuştu köklerini. Kemal-i samimiyeti onda bulmuştu, onla yaşamıştı. Sadakatin en güzel timsaliydi Tahsin Paşa. Eşi Feride Hanımın Tahsin Paşa sürgündeyken ona gönderdiği mektupta “Sizin sadakatınız ve vefanız kimde var ki! Ben olsaydım sonuna kadar Sultanımın yanından ayrılmazdım.” cümlelerini okurken kendimi sorguya çekme ihtiyacı hissettim. Hayatımda bu derece gönül bağı kurduğum bir insan var mıydı? Muhabbetin gerçek manasını bulduğu bir insan. Ya da ben bu muhabbete layık mıydım?

Bahadır Yenişehirlioğlu bu sadakati kitabında en güzel şekilde betimlemiş. Hislerini bize de derinden yansıtmış. Kitabın en çok ilgimi çeken yerlerinden biri de “Ömür dediğimiz ne çok iklim barındırıyordu. Ömrün hem başında hem sonunda hem de her anın içinde ayrı ayrı tüm mevsimler. Sarı bir çiçek gibi sararmak da vardı kan kırmızıya bürünmek de mor zamanlara tutunmak da.” sözü oldu. Bu ömür kelimesini İstanbul olarak düşünürsek tam da payitahtın mor zamanlara tutunduğu dönemdi. Dört mevsimi de görmüştü bu şehir. Sevinci, hüznü, kederi. Fakat bu defa derinden sarsılmış, Avrupalıların oyununa gelmişti. Ne erguvanlar baharı geri getirebilirdi artık ne de yıldızlar. Gökyüzünde yanan altın kandilin ışığı yavaş yavaş sönüyordu.

ÇALIKUŞU / İclal YILMAZ

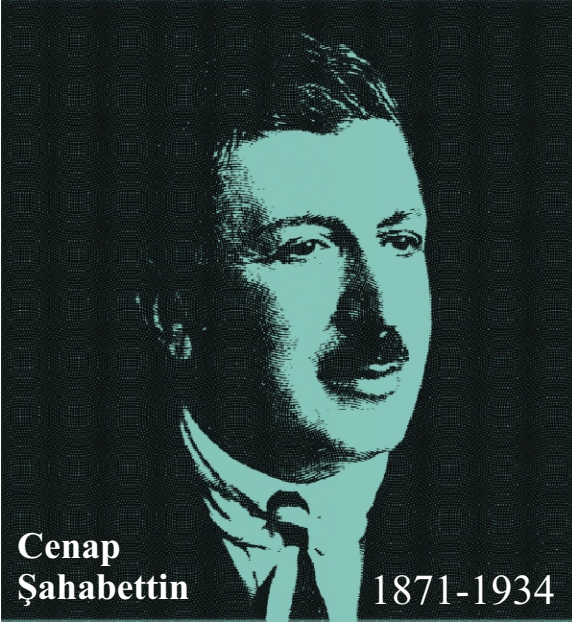
“İnsan, yaşadığı yerlerde beraber bulunduğu insanlara görünmez ince tellerle bağlanırmış; aylık vaktinde bu bağlar gerilmeye, kopan keman telleri gibi acı sesler çıkarmaya başlar, her birinin gönlümüzden kopup ayrılması, bir ayrı sızı uyandırırırırır. Bunu yazan şair ne kadar haklıymış.”

Bu kitabın sayfalarını çevirdikçe gönlümün sızısını duydum. Okuduğum her kelimedede biraz daha ağrıdı kalbim. Aynı Feride'nin dediği gibi, görünmez ince teller vardır her yürekte. Yüreğimin telleri kitabımın sayfalarıyla bağlı artık. “Çok güzel bulduğumuz için, hiçbir zaman elimize geçmeyecek sandığımız şeylere karşı duyulan o ümitsiz ümit...” dedi bir an Feride. Durdum, düşündüm kendi hayatımı. O ümitsiz ümitlere sahip miydim dünyamda? Sorguladım sonra. Hayallerimi, fikirlerimi, ümitlerimi sorguladım. Yağmuru mu severdim yoksa güneşli havaları mı? Yalnızlığı mı severdim kalabalıkları mı? Cevaplar aradım kendimce. Buldun mu dersiniz diye söylüyorum. Cevaplar iyi gizlenmiştir öyle kolay kolay bulunmaz. Saatler yetmez der kimileri, ömürler yetmez derim içimden.

Bunları düşünmek, roman okumanın en haz verici yanı olmuştur her daim. Okudukça daha da derinlere dalar, düşüncelerin derinlikleri toprağın derinliklerinden daha karanlıktır diye düşünürüm. Çalığışu bana batıdan doğuya kadar dallarını uzatmış bir ağaç gibi göründü; yavaş yavaş sallandıkça, üstüme beyaz çiçeklerini döken kocaman bir yasemin ağacı! Öylesine içten, öylesine naif...

Zihnimde uyanan meraklara yenisini ekleyen Feride, kitabın sayfalarından taşan bir toprak kokusu, yağmur sesiydi. Gerçek sevginin anlamıydı. Sabrın, vefanın örneğiydi. Gözlerinden dökülen incilerin, boynundakilerden çok daha değerli olduğunu anımsatan kahramanım Feride. “Feride, güzel insanların sevgilisidir. Çalığışu bir ışıktır.”

CENAP ŞAHABETTİN'DEN TIRYAKI SÖZLER

- Düşmanlarını aldatmayanlar, dostlarını aldatmayanlardan daha çoktur.
- Dün, bir öğretmen, bugün bir ders, yarın bir denklemdir.
- Dostlarını çok sanmaktan düşmanlarını çok sanmak daha tehlikelidir.
- Avam yukarıya bakamaz başı döner ona hoş görünmek için kısa boylu olmalıdır.
- İnsan kendi mevkiini dostlarının gösterdikleri nokta ile düşmanlarının gösterdikleri nokta arasında aramalıdır.
- Yalan kadar hiçbir hayvan çok doğurgan değildir.
- İnsan yalnız dostları ile düşmanları ile de iftihar edebilmelidir.
- Halkın tat alma duygusu gerçeğin tadından hoşlanmaz.
- Kıskançlık, başkasının malını kendi ağzına zehir etmektir.
- Ruhü kör odur ki önündeki tarihi geçmiş tarih gibi göremez.
- Avam mahkemesi daima gıyaben mahkum eder.

- İçinde yaşadığı zamanı beğenmemek aczin en yaygın şeklidir.
- Halk nazarında yükselmek ister misiniz? Her şeyden önce kendi nazarınızda küçülmeye razı olmalısınız.
- Yanan kıvılcım sönük volkandan daha kuvvetlidir.
- Bir adamın fikirlerini sözleri değil, hayatı gösterir.
- Dimdik ve dosdoğru yürü. Hiç olmazsa boyundan kısa görünmezsin.
- Karışıklık ile beslenen elbette asayişin geri gelmesini istemez.
- Elinden geleni yapmadığın müddetçe umduğunu bulamadığından şikayette haksızsın.
- Tembelin iki meşhur bahanesi; Param yok, vaktim yok.
- Hakkı kuvvetlendirmeyenlerdir ki kuvvete hak derler.
- Bir sitem ne kadar haklı ise muhatabına o kadar kaba görünür.
- Büyük adamlar memnuniyetle hizmet ederler, fakat kullanılmaya razı olmazlar.
- Hakikat bile ayak takımına düşünce kıymetten düşer.
- Hakiki büyük adam düştüğü yerde uzanınca daha büyük görünür.
- Her toplum layık olduğu edebiyatı sever
- Üstün kimseler beğendikçe alkışlar, avam alkışladıkça sever.
- Lisan (dil) ruhun vatanıdır.
- Bir cemiyeti yükseltmek mi istiyorsunuz, fertlerine sorumluluk hissi veriniz.
- Hayat yolunda bizi yoran mesafenin uzunluğu değil kunduramızın eskiliğidir.
- O adamlara acırım ki etrafındakilere uymak için küçülmeye ve yüksekliklerinden feda etmeye mecbur olurlar.

CEMRE

Sermin EMRE

*Güneş azıcık da olsa
Göstermekteydi yüzünü
Lakin daha sıcaklığına
Kavuşan yoktu*

*Bekleniyordu dört bir tarafı
İşılatacak ısıtacak cemre
Sabırsızlık sarmıştı herkesi
Gün geçtikçe artan*

*Ve sonunda baharın müjdesi
Çıktı yolculuğuna
Uçsuz bucaksız bulutlar arasından
Ulaşılarak havaya ve güneşe*

*Biraz daha geçti günler
Devam etti yolculuğuna
Ulaştı tertemiz berrak sulara
Coşturdu ırmakları dereleri*

*Bereketlenme sırası topraktaydı
Yeryüzüne ulaşacaktı artık
Kasret son bulacak
Nihayetlenecekti bu eşsiz sefer*

*Muradına erdi sevdalı cemre
Tamamladı yolunu ve de
Kavuştu beklediği sevdalılarına*

*Şifaydı cemre mutluluktan
Umuttu sevgiydi
Bütün kainatı baştan sona
Eksiksiz yenileyen
Yegane mucizeydi*